

Suriyeli çeteler bizim kanımızdan olup bizim dilimizle konuşanları katliâm ile tehdit ediyorlar

*Türk bayrağına hakaret edildiğini iddia
eden haberler teyyüt etmemiştir*

**Buna memnunuz, zira Türk bayrağına yapılacak
bir hakaret hiçbir tarziye ile ödenemez!**

[Dün İstanbul'dan birbirinden şiddetli birçok protesto telgraf ve mektupları aldık. Bunları haber teyyüt etmediği için henüz neşretmiyoruz.]

Katliâm!

(Antakya ve civarını dolaşan arkadaşımız Kemal Sücidden)

Berut 25

İstiklâl bayramının coşkunlukları içinde sarhoş olan mufrit milliyetperver Suriyeli gençler gayet bâlâpervaz bir dille İstanbul matbuatının İskenderun hakkındaki neşriyatına temas etmektedirler. Bunlar ve bunları tahrik eden Ermenilerle Çerkesler, bilhassa Antakyanın muhtariyetinden çekinen yüz ellilikler ve burada mülteci itilâfçılar Antakya'da Suriye milliyetperverliği dışında herhan-

(Devamı 2 inci sayfada)

Son Türk âbidesi

Bu âbide "Kırıkhan" kazasının Beğlân nahiyesinde, Suriye'yi 18 yıl inim inim inletenleri o topraklara sokmamak, Fransızların Beruttan, Şamdan sızdırıp Fransaya taşıdıkları 45 milyon çil çil altını Suriye zenginlerinin kasalarında bırakmak için kanlarını dökmüş olan 41 inci Türk fırkasının şehitleri namına dikilmiştir.

[Âbidenin üstünde gördüğümüz çelenkleri yerli Türkler mahallî hükümetin çıkardığı zorluklara rağmen koymuşlar ve Türk muallimeler bu yüzden azledilmişlerdir.]

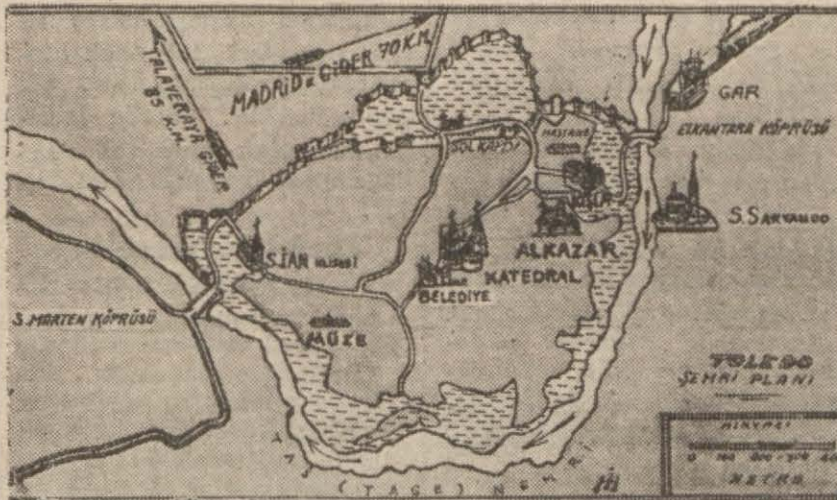
Kan ve ateş içinde yüzen İspanya

Toledodan sonra, Madrid şehrinin kapılarında şiddetli bir muharebe bekleniyor

Toledo, 29 (A. A.) — Havas ajansı muhabiri, ihtilâlcilerin ilk müfrezelerinin şehre pazar günü saat 13 de girmiş olduklarını tasrih etmektedir. Bu müfrezeler hemen şehrin merkezine doğru ilerlemişler ve Toledo müdafileri ile şiddetli bir tüfenk ateşi teatisinden sonra oraya vasil olmuşlardır. Alcazar mahsurları, ihtilâlcilerin şehre hücum ettiklerini görür görmez bir hücum hareketi yapmışlar ve Toledoya hücum eden kuvvetlerle iltisaklarını temin etmişlerdir.

Alcazar mahsurları ile halkaskarları arasında müessir arkadaşlık sahnelerine şahit olun-

(Devamı 2 inci sayfada)

Toledoyu müdafaa eden meşru hükümetin Taj nehrini yatığından taşıyıp Talevera vadisini ve Toledonun etrafını geçilemez bir göl ve bir bataklık haline nasıl soktuğunu gösterir harita

**Kontenjanları kaldırmak için
İsviçrede beynelmilel bir
konferans içtimaa çağrılacak**

Yeni kültür programı

**İlk tedrisat millî
bünnyede sağlamli-
ğın temeli olacaktır**

MEKTEPLERE YENİ DERSLER İLÂVE EDİLDİ. 1936
PROGRAMI İLE 828 ARASINDAKİ FARK NEDİR?

Yazan: Latif Erenel

İlk tedrisat programı pek yakında bütün muallimlere ve kültür mensuplarına dağıtılacaktır.

"Açık Söz", bu mühim program üzerinde bir etüd yapmıştır. Yeni ders senesi başlarken 926 da yapılmış olan eski program ile 936 programı arasındaki hedef, gaye ve tarzı hareket farkını tebarüz ettirmek, bilhassa muallimlerimiz ve çocuk velileri için, kıymetli olacaktır, kanaatindeyiz.

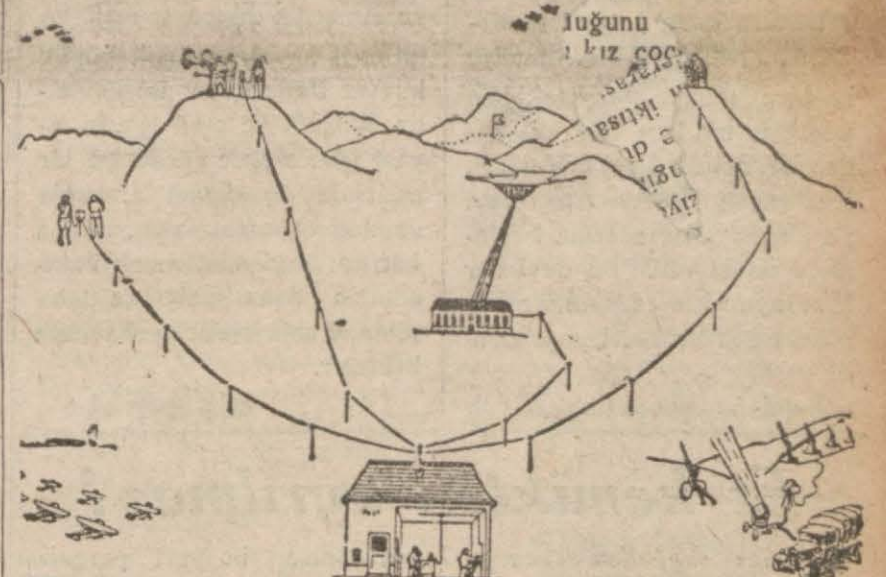
926 programı ilk mektebin maksat ve gayesini, "sadece genç nesli muhitine faal bir halde intibah ettirmek", diye izah etmekte idi. Yeni program ise bütün ilk tedrisat müesseselerinin gayesinin, "millî birliğin, millî bünnyenin kuvvetli ve sağlam bir halde bu-

Elveda ey 936 nın tatil mevsimi, lunmasını ve Türk devletinin muasır milletler arasında lâyak (Devamı 2 inci sayfada)

Zırlı dağlar

**İsviçre, Alman
tehlikesine karşı
nasıl hazırlandı?**

İsviçrenin anı bir Alman taarruzuna hedef olabilmesi ihtimalini düşünerek harekete geçen İsviçre Erkânı harbiyesi "Avrupanın en kuvvetli kulağı" diye anılan büyük bir işletme cihazını Yungfrau dağına yerleştirmiştir. Yukarıdaki resimde bu cihaz tertibatının bir şeması ve İsviçrenin bir tarafındaki hava müdafasına ait hazırlığı görüyorsunuz.

Fatih noteri mahkemede!

Noter: "Ben memur değilim, istediğimi yaparım," dedi.

**Daktilo ile kâtibin
tahliye talepleri
reddedildi**
(Yazısı 3 üncüde)

Edebiyat anketi: 22

**Şair Salih
Zekiye göre:**

Kısaca:

Kaldırım jimnastigi!

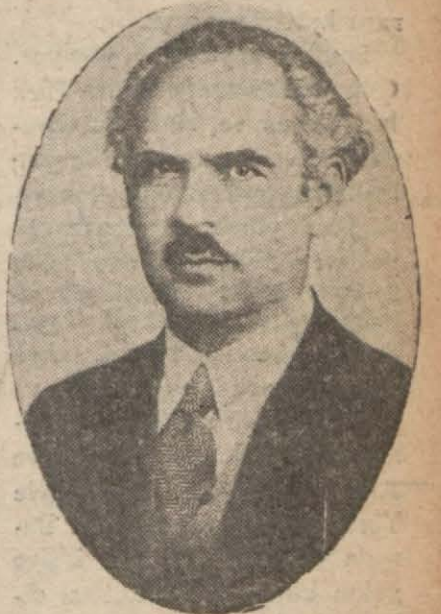
Bilmem; dikkat ettiniz mi? Bizde, herkes yaylanarak yürür. Ayaklarımız, kollarımız, mafsallarımız tıpkı bir jimnastik altında veyahut bir ip üzerinde muvazenesini temine çalışan cambazlar gibi kıvrak ve oynak haldedir.

Hoş, bu yürüyüşümüzde belki; bir zarafet ve suples vardır. Fakat; boyumuzun, boshumuzun ne olduğunu gösterebilecek bir dilik ve vekar yoktur.

Hep bunlar bozuk Arnavut kaldırımları üzerinde sabahdan akşama kadar durmadan sekerek yürümümüzden ileri geliyor. Bu yürüyüşümüz öyle itiyatlaşmıştır ki; artık sevitabillerimiz dahiline girmişlerdir.

Korkarım; bizden yüz sene sonra gelecek nesil, bizim nesli suima perdesinde yürüyüş halinde gördüğü zaman caba, kaldırım jimnastigi mi yapıyor diye şayış kalacak!

M. Sami Karayel

Şair Salik Zeki Aktay
Anketi yapan;
Nusret Safa Coşkun
Yarın: E. Ekrem Talu

Et kemikten Ayrılamaz!

— Antakya ve İskenderun için —

Nihayet Suriye de kurtuldu. O da istiklâle kavuştu. Şüphesiz ki uzun bir mücadelenin, korkmanın, yılmama bir yurtseverliğin haklı bir neticesi olan bu istiklâl Suriye için şerefli bir neticedir. Zira Suriye olgun ve yetişkin bir millet olduğunu, senelerden beri girişmiş olduğu bu istiklâl mücadelesinde belli ve ispat etmiştir.

Şu halde her şeyin ve istiklâlin manasını bilen bir millet için hürriyet ve istiklâl kavuşmak elbette çok sevinçli ve çok zevkli bir hâdisedir. Bu sebeple bugün Suriyenin duymakta olduğu millî heyecan, coşkunluk ve taşkınlık haklıdır ve yerindedir. Biz de; yüz yıllarca birlikte yaşadığımız ve geçmiş tarihimize içinde yazılı olan bu kardeş milletin sevincinden kendimize pay ayırıyoruz. Ve bu hareketimizde çok da samimiyiz. Çünkü biz emperyalist hisli değiliz. Rejimimizin en karakteristik vasıflarından birisi de budur. Fakat hakkımızın çiğnenmesine ve kaybolmasına da hiç bir zaman tahammülümüz yoktur.

Kemalizmin çok açık, samimî bir ders, bir politika sis-
Cavit Oral
Niğde saygısı
(Devamı 2 inci sayfada)

Dış Politika

MALİ SULH

Fransız francı ve buna tâbi olan paraların sukutu ile İngiltere, Fransa ve Amerika arasındaki para anlaşması, harpten sonraki milletlerarası hayatın en ehemmiyetli siyasi hadiselerinden birini teşkil eder. Bugünkü milletlerarası hayatın hususiyeti olan siyasi kararsızlığın en ehemmiyetli amillerinden biri de büyük devletler arasındaki mali mücadeledir.

Filhakika iktisadi ve mali sahada rekabet, harpten evvelki milletlerarası hayatın da hususiyetlerinden biri idi. Fakat harpten evvel, her devlet, parasının kıymetinde istikrar teminini en ileri bir gaye sayardı. Bu, yalnız bir itibar işi değil, millî izzetinefis meselesi idi.

Harpten sonra iktisadi sahada rekabet, para kıymetini düşürme yarışını aldı. Millî parasına, yani isterling'e harbin akibinde yüksek bir kıymet veren ve altın esasından istabilize eden İngiltere, parası kıymetten düşmüş bulunan memleketlere nazaran çok fena vaziyete düştü, eşya kıymetleri sukut etti, İngiliz parası pahalı olduğundan İngiliz tüccarları taşıraya mal ihraç edemez oldular. Piyasalar birer birer İngiliz emtiasına karşı kapandı.

Bu zorluklar karşısında İngiltere 1931 senesinde parasının kıymetini düşürdü. Bu para düşürme İngiltere'ye yabancı piyasalarda bir faikiyet temin etti. Fakat bu vaziyet nüzur sürmedi. Arkadan Amerika hükümeti, ve onu da Japonya takip etti. Binaenaleyh evvelce, frank ta hissiyatı ile doların vaziyetini istedi.

Londra cihaz-elmâse konferansı, milletlerarası maliye harbine nihayet vermek için yapılmış bir teşebbüs idi. Fakat bir netice elde edilemedi. Fransa, İngiltere ve Amerikayı paralarını altın esasına bağlamaya davet etti. Üç devletler Fransaya altın esasından ayrılmayı teklif ettiler. Uyuşulmadı.

Bundan sonra da büyük

devletler para mücadelesi bakımından üç gruba ayrıldılar:

1 — Isterling grubu: İngiltere, İskandinav devletleri ve İngiliz dominyonları, bunlar, paralarına esas olarak 1931 de kıymetten düşen Isterlingi aldılar.

2 — Dolar grubu: Amerika hükümetleri ile Japonya. Bunlar da paralarını 1933 senesinde kıymetten düşürülen dolara dayadılar.

3 — Altın bloku: Fransa, Belçika, İsviçre, Holanda, Almanya, İtalya ve Rusya.

Bu mücadelede altın bloku gittikçe zayıflamıştır. Bir defa Almanya ve İtalya, birtakım döviz kayıtları koyarak hükmen değilse de filen altın esasından ayrılmışlardır. Sovyet Rusyanın kendisine mahsus iktisadi sistemi olduğundan Milletlerarası mübadelesinde, hususî bir vaziyeti vardır. Altın blokuna dahil sayılamaz.

Belçika geçenlerde para kıymetini düşürmüştü. Binaenaleyh altın esasına bağlı kalan yalnız Fransa, İsviçre ve Holanda idi. İşte şimdi para kıymetlerini üçte bir nispete düşüren bu memleketlerdir.

Bu düşürmeye İngiltere ve Amerika ile yapılmış bir itilâf bağlanmamış olsaydı, bu hareketi 1931 denberi devam eden mali mücadelenin yeni bir safhası telâkki etmek icap ederdi. Fakat vaziyet böyle değildir. İngiltere, Amerika ve Fransa, dünya maliyesine hâkimdirler, paralarını birbirine bağlamaktadırlar. Bu, İngiltere, Fransa ve Amerika arasında mali sulhüdür. Bu mali sulh iktisadi sahada daha geniş bir anlaşmanın başlangıcı olacaktır. Meselâ milletlerarası mübadelesinde kontenjanıman, takas, klering gibi usullerin kaldırılması için de adım atıldığı anlaşılmaktadır. İngiltere, Fransa ve Amerika dünyanın mali ve iktisadi hayatında çok büyük kuvvet ifade eden üç devletlerdir. İktisadi ve mali işlerin siyasi işlerle elele yürüdüğü bir zamanda üç devlet arasında yapılan bir anlaşmanın, dünya barışını sağlamlaştırmak bakımından daha geniş ve daha şumullü anlaşmalara yol açması beklenir.

Diplomat

Et kemikten ayrılmaz!

(Birinci sayfadan devam) temî vardır. Bu politika her kesle iyi geçmek, dost olmak ve kardeşçe yaşamaktır. Biz her milletin hakkını tanım ve hürmet ederiz. Fakat kardeşimizden de aynı saygıyı ve hakkın tanınmasını isteriz. Onun için Suriyenin hakkı olan bir istiklâl elde etmesinden seviniriz deyincede bunda ne yalan söylemiş ve ne de mübalâga etmiş oluruz. Yalnız şurasını da açıkça söylemeliyiz ki bugün bir taraftan Şuriyeli kardeşlerimizin bu istiklâl kavuşmalarına sevinirken öte taraftan da içimizi sıztatan, yüreklerimizi yakan çok acıklı bir realite ile karşılaşmaktayız. Öyle bir vaziyetimiz ki "sevinelim mi, ağlayalım mı?", doğrusu kestiremiyoruz.

Bugün Suriye şenlik yapıyor. Çok iyi. Fakat öte tarafta Türk İskenderun ve Türk Antakya'dan yükselen ızdırap ve feryat; istiklâl hasretinin, anavatan ayrılığının yürek dayanmaz göz yaşları ve sızıltıları anayurtta gittikçe artan, şiddetlenen umumî bir teessür halini alıyor. Bugün İskenderun ve Antakya meselesi yurddaşın kafasını ve yüreğini kemiren bir dert olmuştur. Çünkü İskenderun ve Antakya taşıyla, topragıyla Türk olan bir mıntakadır. Burada yaşayan 300 bin kişiye yakın büyük Türk kütlesi dil, iltisap, ırkıyla, tarihîyle büyük Türk milletinin bir parçasıdır.

Etin kemikten ayrılmadığı gibi bu bölgenin de anavatanından ilelebet ayrı yaşamasına imkân ve ihtimal yoktur. Vâ-

kıa hâdiseler bu yurt parçasını bizden ayırmıştır. Fakat Ankara muahedesiyle olan bu ayrılığa hususî ve muhtar bir idare şekli verilmiştir.

Halbuki bu şekil, muahede hükümlerine uygun bir tarzda tatbik edilmemiştir. Ve günden bugüne kadar da esaret altında inliyen bu kardeşlerimizin sesleri durmadan yükselmiştir.

Bunu bir türlü anlayamıyoruz. Biz bu konuşmaların Nasıyonalist olan, Fransa ile istiklâl için mücadele eden milliyetçi Suriyenin İskenderun ve Antakyanın hakkını tanımalarını, görmelerini ve vermeleri bekler ve umarız. Lâkin bu ümidimiz Fransız ve Suriye anlaşılmaması tahakkuk etmedi. Belki her hangi bir sebebe bağlı bir zaman meselesi yapmıştı. Belki de kasden unutulmuştur. Eğer birinci ihtimal doğru ise bu meselenin artık gecikmesinin manası kalmamıştır.

Bu düşüme biran evvel dostça ve dostlukla çözmek zamanı gelmiştir.

Cavit Oral

Alman profesörü Munk şehrimize geldi

Berlin üniversitesi profesörlerinden ve Berlinde ki "Martin Lütler", hastahanesi sahip ve müdürü profesör Munk şehrimize gelmiştir.

Siyasa Dünyasından Haberler

Radio Telefon Telgraf

Sayı: 164 Heryerde 5 kuruş Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Kan ve ateş içinde yüzen İspanya

Madrid kapılarında şiddetli bir muharebe bekleniyor

İspanyol Fasının açıklarında iki taraf gemileri arasında bir deniz muharebesi oldu

(Birinci sayfadan devam)

muş ve mahsurlarla halaskarları "yaşasın İspanya", diyerek birbirlerini kucaklamışlardır.

Alcazar ile Katedrale civar olan mahalleler müstesna olmak üzere şehir harap olmuştur. Asil Katedrale bir şey olmamıştır.

Hükümetçiler ağır ziyata duçar olmuşlar ve yaya olarak veya kamyonlarla Cindad Reale doğru kaçmışlardır. Çünkü Madridi doğru giden yol, ihtilâlciler tarafından abluka edilmiş bulunuyordu.

Alcazardan tahsil edilen mahsurların hepsi de mücadeleye devam etmek üzere ihtilâlcilerle iltilah eylemek arzusunı göstermişlerdir.

Ihtilâlcilerin albay Varelanın kumandası altında bulunan bir kuvveti, yüz kadar marksist öldürerek Torrijos civarında kain Rielvesi işgal etmişlerdir.

MADRID KAPILARINDA MUHAREBE

Lizbon, 29 (A.A.) — "Diario de Lisboa", gazetesi Toledo muhabiri bildiriyor:

Nasyonalistlerin askerî mahafili, Toledo'nun işgalinin Madrid'in zaptedilmesine yol açtığına kani bulunmaktadır.

Madrid'deki marksist askerî kumandanlığı, bir panigie meydana vermemek için Toledo'dan gelen mütecileri şehre sokmamaktadır.

Paris: 29 (A.A.) — Toledo-

— Ya bana, ya hiç kimseye!

dan gelen bir habere göre, Alcazar müdafilerinin verdikleri zayıf nisbeten mahdud- tur. İki ay süren muhasara esnasında bu müdafilerin 80' ni ölmüş ve beş yüzü yaralanmıştır. Hükümet kuvvetleri Alcazar sarayı üzerine 7,5 santimlik altı bin ve 15,5 santimetrelik dört bin obüs (?) atmışlardır. Her biri üç bin kiloluk üç lüğim patlatmışlardır.

Muhasara esnasında Alcazar sarayında üç çocuk dünyaya gelmiştir.

KATEDRALIN PAPASLARI KURŞUNA DIZILDI

Paris 29 (A.A.) — Havas ajansının Toledodan aldığı bir habere göre, Katedralin bütün

papazları kurşuna dizilmiş, yalnız muhasara esnasında Alcazar'da bir ayın ile meşgul olan bir papas kurtulmuştur.

BİR DENİZ MUHAREBESİ DE YAPTILAR

Berlin, 29 (A.A.) — Alman ajansının Londradan aldığı bir habere göre, İspanyol milliyetperverlerinin Anıran Tercervera krüzvazörü Tarifanın batısında bir muharebeden sonra, hükümetin Gravina adındaki yeni torpido muhribini batırmıştır. Kravazör şimdi diğer bir torpidoon peşindedir.

ESKİ KRAL MİLANODA İMİŞ

Roma, 29 (A.A.) — Stefani ajansı, İspanya eski kralı Alfonso'nun dün Milano kütüphanesini ziyaret ettiğini bildiriyor.

Yeni kültür programı:

İlk tedrisat millî bünyede sağlanılmasının temeli olacaktır

(1 inci sayfadan devam)

olduğu en yüksek mevkii almasını temin etmek suretinde tefsir etmektedir.

Düsturlar

Cumhuriyet Halk partisinin millî terbiye için kabul ettiği düsturları kendisine bir hareket noktası yapan bu programın varmak istediği hedef, bilgiyi yurttaşta maddî hayatta muvaffakiyet temin eden bir cihaz haline getirmektedir.

Türk çocuğu, laikliğin ruhuna uygun şekilde Cumhuriyetçi, yurd sever ve devrimci olarak yetiştirilecektir. Mualimler, yazılan bütün düsturları hem derslerde, hem de mekteplerinin umumî hayatlarında bir prensip olarak görecektir.

Atatürkün işaretleri

Programın ilk sahifesi, Büyük Atatürkün şu kıymetli işaretlerine tahsis edilmiştir:

Hükümetin en feyizli ve en mühim vazifesi Maarif işleridir. Bunda muvaffak olabilmek için öyle bir program takip etmeye mecburuz ki, o program milletimizin bugünkü halile, ictimâî, hayâtî ihtiyaç ile, muhtî şartlarla ve asrın icapları tamamen mütenasip ve müvafık olsun. Bunun için muazzam ve fakat hayalî muğlak mütalâalardan tecerrüt ederek hakikate nazırlarla bakmak ve el ile temas etmek lazımdır.

ATATÜRK

En bariz vasıf

Körpe yavruların talim ve terbiyesinde de bu zaruret göz önünde bulundurulacaktır. Programın en bariz vasfı, Atatürkün yüksek himayeleri altında kurulan Türk Tarih Kurumunun meydana çıkardığı hakikatleri çocuklara kavratmak ve Türk Dil Kurumunun verdiği kanaatleri talebeye, halka öğretmek yolundaki hükümleridir.

Türkçe dersleri

Türkçe birinci sınıfta 10, 2 inci ve 3 üncü sınıflarda 7 şer, 4 üncü ve 5 inci sınıflarda ise haftada 6 şar saatir. Yazı Türkçe grubundan ayrılmıştır. 2 inci sınıfta haftada 2, diğer yukarı sınıflarda da birer saat yazı dersidir.

Tabiat bilgisi

Tarih, coğrafya ve yurt bilgisi dersleri çoğaltılmamıştır. Programın vücut getirdiği yeniliklerden birisi de tabiat ve eşya derslerinin "tabiat bilgisi", namı altında toplanmış olmasıdır. Tabiat bilgisi ikinci devre sınıflarında haftada 3 er saat okutulacaktır.

Yeni bir ders

Programın en bariz hususiyeti, ilk mektepte okutulan dersler arasına yeniden "Aile

Katliâm!

[1 inci sayfadan devam]

gi bir temayülün bir nevi vatan ihaneti telâkki edilebileceğini ileriye sürmekte ve hâttâ "kılmıdananlar bertilmelidir!", diyebilmekte-dirler.

Suriyede mandater devlet, çekilmeden evvel icabında herhangi bir şekilde tahrik edilecek için muhtelif azınlıklara mensup köylere silah ve cephaneye tevzi etmekte olduğu, evlere, kahvelere, camilere gizli beyan-nameler atılarak Türklük davası gündenler canlarından vazgeçmeleri lâzımgelceği ve eğer bütün bir köy halkı Türk milliyetperverliği yapmak hata "İ, sında bu'unacak olursa, köyün kadın, çocuk ve çocukları birlikte katliam edileceği, yakılacağı, mallarının talan edileceği bildirilmektedir.

Vatani fırkasına mensup gençlerden mürekkep bazı çetelerin Süveydiye ve Cebelühmerde görüldükleri ve hâttâ bir başka çetenin Antakya ile Cesrühadid arasında bazı kamyonları çevirip taharriyat yaptıkları, ve şüpheli gördükleri yolcuları tehdit ve işkence ile isticvaba kalkıştıkları duyulmuştur.

Kemal Sacid

bilgisi", adıyla bir ders ilâve olunmasıdır. Aile bilgisi, 4 ve 5 inci sınıflarda 2 şer saat okutulacaktır.

Hayat bilgisi dersine hususî bir ehemmiyet verilmiştir. Birinci devrede haftalık ders saatleri çoğaltılmış, birinci sınıfta 5, ikinci sınıfta 6 ve üçüncü sınıfta 7 saat okutulması tensip edilmiştir.

[Devamı varın]

Lâtif Ertel

Son Dakika

Ankara - Memleket ve Dünya

Başbakan Adanada

Elâziz, 29 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü bugün saat 19 da Elâzizden hareket etmişlerdir. Yarın sabah saat 9 da Adanaya varacaklar ve o günü Adanada geçireceklerdir.

Örfî idareden sonra on Arap Kudüsten nefyediliyor

Londra, 29 (A.A.) — Kudüsten Daily Herald gazetesine bildirildiğine göre, Filistinde örfî idarenin ilânından sonra 10 Arap prensi Malta, St.-Helene ve Jerin adalarına nefyedileceklerdir.

Örfî idare rejiminin tesisi hakkındaki emirname bugün resmî gazetede çıkmıştır.

İsviçre bir Alman akınına karşılamak için hazırdır!

İsviçrenin Alman hudutlarında geçen haftalar içinde yeni ordu teşkilâtı ile büyük manevralar yapılmıştı. Bir gazeteçi, ağır, hafif bataryaların şiddetli ateşleri arasında İsviçreli bir yüzbaşı ile yaptığı mülakatı şöyle anlatıyor:

— "Bana bu cehennemin içinde rehberlik eden yüzbaşı Verner, bu perde perde inkışaf eden kuvvetler sanki şahşen kendisine ait imiş gibi mağrur ve müteahhirdir.

— Eğer Almanlar toprağımızı almaya kalkarlarsa, bu kendilerine çok pahalıya mal olur, diye anlatıyor.

— Siz Almanyanın İsviçreyi tehdit ettiği kanatinde misiniz? — Fransız ve Belçika hudutları tahkim edildiğine göre Almanların garba doğru akın etmek için hangi yoldan gideceklerini sanırsınız. Hitler, harp ilânına karar verdiği gün, sonu gelmeyen müzakerele vakit geçirmiyerek, birkaç saat içinde düşmanın üzerine atılmak için Fransa ve İsviçre hudutlarını zorlayacağını bütün dünyaya açıkça ilân etmedi mi?"

Sonra kolumdan tuttu ve ilâve etti:

— Evvelce Stuttgart'tan İsviçre hududuna gelen ikinci dercedeki demiryolu, Alman erkânharbiyesi birinci sınıf ehemmiyette bir sevkülceyiş yoluna kalb edince vaziyet değişmez mi? bu demiryolu boyunca en küçük istasyonlardan en büyüğüne kadar malzeme depoları vücutte getirilmiştir. Karaormanın her tarafında on kadar tayyare meydana yapıldı. Bunların hepsi yeni şeylerdir. Bad ve Vürtenberg garnizonları, bilhassa Donasşingen taarru-

lari, burda da bir defa daha Alman örneğini tercih etmiş olduk.

HARP PROFESYONELLERİ

Benim anladığıma göre, İsviçre bir kaç haftadanberi bir Cermen - İtalyan ittifakı ihtilâli karşısında ordusunu kökünden islah etmektedir. Milis ordusundan başka, bir ne "harp profesyonelleri", ordusu vücutte getirilmek üzere. Şimal ve Cenebe hudutlarındaki gümrük kara kuvvetleri takviye edilmiştir.

(Devamı var)

Kontenjanları kaldırmak için İsviçrede bir içtima yapılacaktır

Paris, 29 (A.A.) — Echo de Paris, Oeuvre ve diğer gazetelerin Cenevreden haber aldıklarına göre, gümrük kontenjanları ile para kontrolünün kaldırılması hakkında bir İngiliz - Fransız teklifi hazırlanmaktadır.

Oeuvre gazetesine göre, Fransız başbakanı Leon Blum bu haftanın sonunda Bale'de bir konferans toplanmasını teklif edecektir.

Şehrimizde dünkü vaziyet

Frangın düşürülmesinden sonra hükümetimizce vahidi kıyası olarak kabul edilen sterline 635-638 kuruş fiat verilmiştir. Londra borsasında altın grobenajı değıştikçe bu fiatın de ona göre tadjili icabettiğinden dün Merkez Bankası İngiliz lirasına 260-623 kuruş fiat tesbit etmiştir.

Kabul edilen sterlinin altın veya kâğıt para olduğu hakkında tereddüt hasil olmuştur. Dün yaptığımız tahkikata göre vahidi kıyası olarak kabul edilen sterlin alın esasına göre tanzim edilmiş kâğıt İngiliz lirasıdır.

Tacirlerin zararı

İhracat tacirleri, frangın düşmesi ve bazı devletlerin de Fransanın verdiği para düşürme kararına uyması yüzünden zarar edebilecekleri endişesindedirler. Bu hususta tacirler Ticaret Odası ve Türkofise müracaat ederek malûmat istemektedirler. Endişeleri mü-

cip c'hetler bilhassa şunlardır:

1 — Yabancı memleketlere ihraç edilmiş ve bedelleri muhkabil idhalâtçılar tarafından Klering hesabına yatırılmış olan mallar.

2 — Memleketlere ihraç edilip idhalâtçılar tarafından paraları yatırılmamış olan ticaret eşyaları.

3 — Şu sıralarda satılması mevzuu bahsolan mallar.

Vaziyet tetkik ediliyor

Tacirlerin anjamlarını, tahahhütlerini yerine getirmek mecburiyetinde bulunmaları, hukukî idhalâtçılar ve gelmiş geçmiş muameleler hakkında alâkadarlarca tetkikler yapılmaktadır. Bu hususlarda umum bir karar verilecek ve bir izahname hazırlanacaktır.

Tacirler satışlarını Türk parası üzerine yapmayı muvafık bulmaktadırlar. Çünkü en sağlam para Türk parasıdır.

Dün şehrimize gelen Maliye Müsteşar Muavininde öğleden evvel Borsa Komiser Vekili Hasan ile uzun müddet görüşmüştür.

Diğer taraftan Pariste bulunan Dünyu Umumiye nezdindeki Hükümet Komiseri Ali Rıza Reymen şehrimize gelmiştir.

Ali Rıza Ankaraya giderek hükümetimizle temasta bulunacaktır.

Paris 29 (A.A.) — Senato sol cenah cumhuriyetçileri para kanun lâihasına muhalif durum almaya ittifakla karar vermiştir.

TIPAN

Tavsiye, iltimas

Öyle gençler var ki okuduklarını hazmetmişler. Ellerinde yüksek bir ihtisas mektebinin mükemmel diploması var. Gözlerinde zekâ parlıyor. Hangi işe girseler yürütecekler. Ateş gibi, rüzgâr gibi gençler.

Fakat bakıyorsunuz, süklüm püklü, boyunları eğik, bir kabahat işler gibi yaklaşıyorlar.

— Birşey rica edeceğim.

— Söyleyiniz!

— yerde bir iş var da..

Bu tereddüt ve heyecanın manasını anlamadan soruyorsunuz:

— Evet.

— ... için bir tavsiye mektubu rica edecektim.

O vazife ile bu zeki, ehliyetli genci şöyle zihnen bir ölçüp biçiyorsunuz. Tam zeki. Bu kanaat ve emniyetle itiraz ediyorsunuz:

— Senden iyisini bulacak değiller ya.. Tavsiyeye ne hacet!

— Evet amma!..

İşte meselenin bütün esrarı, tılsımı, bamteli ne dersiniz deyin, bu (evet amma) dadır.

Düne berahtıgımız devrin yakamızı bırakmayan iğrenç miraslarından biri bu iltimas, tavsiye.

Osmanlı gencini evkafın hayrat ve imaret kalemine çırağ eden tavsiye ve iltimas sıtması cumhuriyet gençliğine de aşılanmıştır. Ne elindeki diploma, ne gözlerindeki zekâ ne memuriyet kanunlarının verdiği hak onun bir işe başlayabilmesine kâfi gelmiyor. Muhakkak sağdan soldan bir tavsiye ve iltimas mektubu cebindeki ehliyet dosyasında bulunacaktır.

Ve şu kanaat de var ki bu tavsiye mektubunun taşıdığı imza ne kadar nüfuzlu bir şahsiyete aitse ötekilerin kuvvetini alet edecek ve bunu getirene ikbal kapılarını ardına kadar açacaktır.

Zekâ ve ifranına güvenen bir genç için kapı kapı tavsiye mektubu aramak bir züldür. Ne çare ki bu sakim itiyat, zekânın, diplomanın, ihtisasın da üstünde görünen bu yüz kıvartıcı zihniyet umumi kanaat haline gelmiştir.

Dünün birçok ayıplarından, acılarından, itiyatlarından kurtardığımız Türk genci böyle kapı kapı dolayış iltimas ve tavsiye dilenmekten de kurtarmak lazımdır.

Burhan Cahid Morkaya

UNİVERSİTE

Bu sene de hukuka çok rağbet var

Hukuktan sonra, Tıp, Edebiyat, Fen fakülteleri... yarın tedrisat başlıyor

Üniversitede 1 Teşrinievvelde derslere başlanacaktır. Kayıt müddeti bitmek üzere. İdük için son günlerde muhtelif fakültelere yazılanların sayısı çoğalmıştır. Bu müracaatların çoğunda yegâne âmîl, Lise ikmal imtihanlarının henüz bitirilmiş olmasıdır.

Hukuk çok kalabalık

Bu sene hukuk, fakültelerin içinde en kalabalık olanıdır. Son üç gün içinde bu fakülteye kayıt olunanların mikdarı 400 den fazladır. Rektörlük, bu tehacüm karşısında vaziyeti tetkik etmektedir. Bir ihtimale göre, bu sene alınan talebeler, Enstitülerin birinde ders yapacaklardır.

Yeniden kayıt edilenlerin miktarı itibarile hukuktan sonra Tıp ve sırasıile Edebiyat, Fen Fakülteleri ile Üniversiteye bağlı diğer yüksek mektepler gelmektedir... Kayıt 30 Eylül akşamına kadar sürecektir ve bu işin arkası alındıktan sonra Üniversite Fakültelerindeki talebe mevcudunu gösteren yeni sene istatistikleri hazırlanacaktır, bu istatistikler, maarif vekâletine gönderilecektir.

Serbest konferanslar

Üniversitede, geçen sene olduğu gibi, bu sene de serbest konferanslar verilecektir. Kon-

ferans zamanı perşembe günleri saat 18 den 19 a kadardır. Konferansların sayısı 22 dir.

İnkılâp dersleri

İnkılâp derslerinin ne şekil ve nasıl verileceğini tetkik etmekte olan komisyon, henüz çalışmalarını bitirmemiştir. İnkılâp dersleri için bir program hazırlanmaktadır. Dersler saat 17-18 arasında verilecektir.

Kuruluş günü

Önümüzdeki Perşembe günü, üniversitenin kuruluş yıldönümü ve tedrisata başlandığı gündür. Bu itibarla, o gün üniversitede yapılacak büyük merasimle yeni ders senesi açılacaktır. Rektör Cemil Bilsel mühim bir konferans verecek üniversite talebesinin gayesini, üniversitede bu sene yapılmış olan yenilikleri izah edecektir.

Doçent imtihanı

Üniversitede doçentlik isteyenlerin imtihanları bugün yapılacaktır. Kayıtlar dün akşam kapatılmıştır.

Yüksek tedrisat umum müdürü Cavad, dün üniversite ve yüksek mektep işleriyle meşgul olmuş ve akşam Ankara'ya gitmiştir. Cavad cumartesi günü vekille beraber tekrar şehrimize gelecektir.

POLİS

Kadıköyünde talebe ye eroin satan adam

Dün evi araştırıldı, eroin ve esrar paketleri bulundu

Kadıköyünde Paris sokağında oturan ve esrar, eroin, kokain kaçakçılığı yaptığı ve bunları mektep talebelerine de sattığı anlaşılan Süleyman isiminde bir adam yakalanmıştır.

Süleyman muhtelif mekteplerde tahsil çağında bulunan çocukların ayaklarına giderek bunları satmaktadır. Parası olmayan talebe de verisiye kokain ve eroin vermektedir. Son zamanlarda talebeleri-

nin hallerinden gayri tabii hissedilen bir mektep muallimi yatakhane de bir araştırma yapmış ve eroin bulunmuştur. Bunun üzerine mektep idaresince talebeler sorguya çekilmişler ve neticede eroin ve kokain Süleyman namında birinin sattığı anlaşılmıştır. Bunun üzerine mektep idaresi polise müracaat etmiş ve Süleymanın adresini vererek talebelerin orada bulunduğu bir saatte ev abluka edilmiş ve Bundan sonra kurtulmuş

AÇIK SÖZ

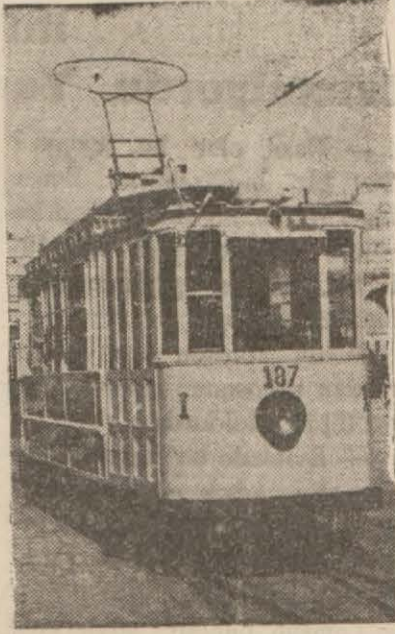
Hız ve gücünü vatandaşın sevgisinden alan gazetedir

Şahit: Etem İzzet BENİCE

Sayı: 164

Her yerde 5 kuruş

Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Tramvay ve Elektrik Ucuzlamalı!

İsviçre frangının yüzde otuz nispetinde düşmesi dolayısıyla Elektrik ve tramvay ücretlerinde 30 para kadar tenzilat yapılması icap etmektedir. Çünkü bu şirketlerin sermayeleri İsviçre frangı üzerinedir.

Fakat her üç ayda bir toplanan tarife komisyonu itimallarında bir evvelki üç aya nispetle tarifeyi tespit ettiği için frangın düşmesinin tramvay ve elektrik ücretleri üzerindeki tesiri bu sefer ki toplanılma değil, gelecek defa yapılacak olan itimada nazari dikkate alınacaktır.

Muallimler Birliği Dağıtılacak mı?

Birlik fevkalâde kongreye çağırıldı

Muallimler Birliği 3 Teşrinievvelde fevkalâde kongreye davet edilmiştir. Aza, o gün Eminönü Halkevinde toplanacak İve Birlik Reisi Kenan istifa ederek yeni heyeti idarenin intihabını isteyecektir. Şimdiden bu kongreye pek az muallim geleceği tahmin edilmektedir. Mamafih, vaziyet o gün belli olacak ve birliğin yaşayıp yaşayacağı o zaman anlaşılacaktır.

Adliye vekilinin tetkikleri

Dün, adliye vekili Şükrü Saracoğlu; öğleden evvel adliyeye gelerek, müddeiumumî Hikmetle birinci ve ikinci ilâcet, 1, 2, 3 ve dördüncü hukuk ve birinci Adliye reisi ve hakimlerinin iştirakile yapılan bir toplantıya riyaşet etmiştir. Vekil hakimlerle görüşmüş, muhakemelerin süratle intacı hakkında tedbirler alınmak üzere bazı notlar almıştır.

Meslekten ihraç edilen polisler

İstanbul emniyet müdürlüğü kadrosundan 44 numaralı üçüncü komisör Rasih'e görülen lüzum üzerine işden el çektiler. 72 numaralı üçüncü komisör İsmail Hakkı, 625 numaralı polis Kemal, 1 numaralı polis Feyzullah, 1125 numaralı polis de meslekten ihraç edilmişlerdir.

İçeriye girilmiştir. Burada bir kaç talebe de görülmüştür.

Evde yapılan arama neticesinde birkaç paket eroin ve esrar bulunmuştur. Polis bu mühim meselenin tahkikatını derinleştirmektedir. Süleyman ile alakadar olan arkadaşları da aranıyor.

25 kuruşa çocukları soyuyordu

Aksarayda pazar yerinde sabıkılardan Arnavut Muharem Kumkapı Nisançasında oturan Mecit ve Sabahattin, çocuklara 25 kuruş vererek elbiselerini soymaya teşebbüs ederken ikinci şube memurları tarafından görülerek yakalanmıştır.

ADLIYE

Noterin pul suiistimaline bakılıyor

Kâtip Fevzi ile daktilo Münevverin tahliye talepleri reddedildi

Fatih noteri Şükrü, başkâti-bi Fevzi ve daktilo Münevverin muhakemelerine Ağır Ceza mahkemesinde dün başlandı. Suçlular, üçü de mevkuf olarak mahkemeye geldiler. Muhakeme, iki buçuk saatten fazla sürdü.

Müstamel pullar

Şükrü reisin suallerine şu cevabı verdi: — Şahit İzzet'in söylediği gibi müstamel pullar tekrar kullanılmamıştır. Fakat, eğer bunu ispata kalkışırsam, epeydir devam eden mevkufiyetim bütünü uzuyacaktır. Onun için, bundan sarfınazarla şunu söylemek isterim: Gerçi, ortada bir hâdise, ilk nazarda uzaktan sui istimal gibi görünen bir hâdise vardır. Fakat, bu, ceza değil, hukukidir.

Eğer, ben, zabıt ve tadat varakalarıle hâzineden pul alçım olup ta sarfetmek mecburiyetinde olduğum yerlere sarfetmeyip üzerime geçirmiş, kendi hesabıma kullanmış olsaydım, bu, bir zimmet, dolayısıyla de ihtilâs suçu olurdu.

Yine, halk, bana, para verip te hâzineden pul almamı söyleseydi ve ben bu parayla pul almayıp kendi keyfime sarfetmiş olsaydım, bu da emniyeti sui istimal, zimmet ve ihtilâs olurdu.

Devlet namına, makbuz mukabildinde halktan para almış olsaydım, keza!..

İddia makamı kim olursa olsun mevdu para ile pul alıp evrakı yapıştırmak mecburiyetinde olduğumu bana söyleyemez. Çünkü ben memur değilim. Beni, memursam, kim tavzif etmiştir?

Ben, pulu satın alıyorum... Bey'e veriyorum. Aldığım paraya nefsimce temellük etmeden, maliye ile muamele yapmama imkân tasavvur edilebilir mi? Evet.. Harîçten bakınca, işte belki bir zimmet şekli görürüz. Fakat, beyi kanununun bu işe ait maddeleri sarıhtır.

Gerçi fiil vakidir. Ben demiyorum ki, pul eksik değildir. Eski pulların sökülüp yeniden kullanıldığını kabul ediyorum. Fakat, bana yapıştırmayan pullara ait olarak tevdi edilmiş para yoktur. Devlet ve hazine namına her para alan memur mudur.. rica ederim? Aşar mültezimi, eskiden aşar alırdı.. fakat memur değildi.

Karşımda, davacı olarak hazine vekilini görüyorum. Hazine bana bir şey mi tevdi etmiş, yahut bana hazine namına bir şey mi tevdi edilmiştir.

Diger suçlular Bundan, sonra, Şükrü, iki nüsha olarak daktilo ile hazırlanmış olduğu istidallardan birini Müddeiumumîye, birini heyeti hâkimmeye verdi.

Fatih noteri dün mahkemede kendini müdafaa ederken

Fevzi ve Münevvere de ne diyecekleri soruldu.

Fevzi:

— Böyle bir şeyden haberm yok.. bilmiyorum - dedi - pulların benim bulunmadığını bir zamanda, mesela, akşam tatil saatinden sonra veya pazar günleri sökülüp yeniden yapıştırılmış olması kabildir.

Münevver de:

— Benim hiçbir şeyden haberm yok. Oraya 933 senesinde girdim.. 34 de de çıktım. Bu işte benim de alakam olduğuna söyliyem şahit Bayan Handan bana garazdır. Kasdı vardır. Onun için öyle söylemiştim dedi.

Müddeiumumînin talebi

Sonra müddeiumumî Kaşif söz aldı ve şunları söyledi:

— Vazifesiizlik hakkındaki iddia yerinde değildir. Çünkü bu paralar kendisine iş sahibleri tarafından vazife dolayısıyla verilmiştir. Bu paraların ancak bir kısmından istifade etmesi lazımdır. Usulen yapıştırılması lazım pulları da yapıştırmış gibi göstermiş, ibtal edilmiş eski pulları yapıştırmıştır. Temsil ettiği noterlik dairesi mürakabeye tâbi bir müessesedir. Cezai takibati müstelzim suç işleyince 279 uncu madde hükümlerce ceza görmesi lazımdır. İddiası varid değildir, reddini isterim.

Hazine Vekili Sami de Müddeiumumînin iddiasına iştirak ettiğini söyledi.

Heyeti hâkime, bu talebi tasvip etti.

Noter Şükrü:

— Ben vazifedarsam tavzif eden kimdir? Muhasebe umumiye kanununun 16 ve 21 nci maddelerine göre devlet namına tahsilât yapamam. Muharem iddia makamı bana noter kanununun 110uncu ve muhasebe umumiye kanununun 16 ve 21nci maddelerine göre cevap verebilir mi? dedi

Diger suçluların müdafası: Söz sırası, kâtip Fevzi ile Münevverin vekili İhsan Mukbile gelmişti. O da aşağı yukarı şunları söyledi:

— Noterler kanununun 24 üncü maddesi muamelâtın heyeti umumiyesinden noterlerin mes'ul olduğunu sarahatle söyler. 35 inci madde de herhangi bir mazeretle vazifelerinden ayrılabilirler, noterlerin ve killeri, noterin kendi mes'uliyeti tahtında ifayı vazife eder! der.

Müekillerim memur olmadıkları, memurların hukuk ve imtiyazlarından istifade edemedikleri için, memurlara ait ceza avakıbe de maruz kalamazlar. Suç olsa bile, bu maddelere temas etmez.

Saniyen, müekkilim Fevzi (bir rapor çıkarıp uzattı) bu rapordan da anlaşılacağı üzere müteverrimdir. Münevver de

Fatih noteri dün mahkemede kendini müdafaa ederken

Günün vodvili

Adliye sarayının adaleti!

Adliye sarayının vilâyet karşısında yapılması tasavvur ediliyordu. Olamadı. İstimal için çok masraf olacağı anlaşıldığı için çarıncaz vazgeçildi.. umumi hapishanenin kurulduğu yere yapılıyor. İstimal bile başlamış. İş bitti!

Bunun için umumi hapishane yıkılacak! O hapishane ki ikinci bir morgdu. 5 seneye mahkûm olanlar hakikatte idama mahkûm oluyorlardı! Hiç kimsenin elinde olmadan, belki hiç kimsenin kabahati olmaksızın kurunu vustadan sürüp gelen bu garip adaletsizliği kim halledebilirdi, hiç!

Bu hapishane değil idamhaneyi ortadan kaldıran ne gariptir ki adliye sarayı oldu: Adliye sarayının adaleti!

Ayağın yere adaletle bastı, dileriz yeni sarayın kutlu olur, ey adalet!

Yapılan fevkalâdelik neymiş?

Memleketimize gelecek cenabi mütehasıslara yapılan kolaylıklardaki fevkalâdelikleri gördünüz mü? Eğer doğru ise, gazete'erde aynen şöyle yazılıyor:

(.. Memleketin her tarafında seyahat edebilecekler. Bunlara verilecek hüviyet cüzdanlarında gösterilecek kolaylıklar için alakadar memurlara ve vatandaşlara hitap eden nasihahat bulunmaktadırlar!)

Arada fark ne ki?

Muhterem üstad Selim Sırrı Tarcanın (Londrada bir İngiliz çocuk babasıyle -şu halat bağlanan rıhtım babasıyle değil, yanlış anlaşılmalma, çocuk babasıyle- neler konuşum?) isimli pek enteresan röportajını okudunuz mu? Muhterem üstadımız pek gürbüz, yakışıklı, gördüğü iki çocuğuna İngiliz âilesinin nasıl baktığını merak etmiş. Evlerini gezmiş, çocukların yatıkları odada ne esya, ne hali, ne ceketlerdir. Dükkânlarına asri tesisat yapımayan berberler cezalandırılacaktır. Bu iş masraflı olduğundan berberlere birer mühlet verilecektir.

Şehir tiyatrosu açılıyor Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Şehir tiyatrosu açılıyor Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Dokuzuncu İhtisas mahkemesi reisi Şehir tiyatrosunda yarından itibaren temsilleri başlanacaktır. Sahnede ihususi tertibat yapılmış, salonun iki de tamir edilmiştir. Vefat eden sanatçının resimlerini asmak üzere tiyatro binasında bir yer ayrılmıştır. Bu sene talebe ve muallimler için ayrı geceler tahsis edilmeyecektir.

Açık Söz'ün

Sürpriz kuponu

Bu kuponu kesip saklayınız

No. 163-164

DİL BAHİSLERİ: 4

Üçüncü Dil Kurultayı niçin toplandı ve ne yaptı? [1]

Yazan: **Muzaffer Muhittin Dalkılıç**
Üçüncü Dil Kurultayı Güneş - Dil Komisyonu Üyesi

Bu fonetik yani savtı base bütün dünya kelimelerinde bir (ğ) hâkimiyeti. Esasını meydana getiriyor; ve gene tam ve esaslı bir kontrol yapıncı filhakika bu kanun ezeli mahiyetle doğuyor, sonra -songrag, dil - dil - dil, tanrı - tangrı gibi yüzlerce örneğini bütün dillerde bulmak mümkün ve tabiidir.

Bu esasa göre meselâ İngilizlerde (konuşmak) manasına gelen (tölk) kelimesinin bir (dilg) Türk kelimesi olduğunu siz de hemen bulmuş olursunuz. İşte bu, savtıyat kanunun ilk ve müspet ve ezeli neticesi böylece dillerde meçhul gibi görünen kelimeleri bir anda izah ediverir.

Böylece kontroller yapılarak vaziedilen bu (ağ) fonemi de teorinin fonetik base'ndir.

Teorinin tahlil metodu bu ilki ana fonemin tezahür ettirilmesi gibi kanunî bir esasa istinat eder.

Şimdi teorinin etimolojik tahlil formüllerini öğrenelim, bunları kısaca birkaç kaideyi bilmek suretiyle bir an içinde kavrayabiliriz:

I - Teoriye nazaran sesli harfler kelimenin bünyesinde müessir değildir. (ak, ok, uk, ök, ük v. s.) hep (akıl) demektir. Görülüyor ki (a, o, u, ö, ü gibi) vokallerin değişimi manayı değiştirmez.

II - Kelimelerin sonlarındaki sesli harfler daima (ğ) ile beraberdir. Fakat zamanla bu (ğ) erimiş ve yalnız sesli kalmıştır. Bu itibarla meselâ (ata) kelimesinin aslı (atag) olmak gerektir.

III - İki aynı cinsten konsonun bir yerde bulunmaz. Bunlardan biri mutlaka (ğ) den bozmadır. Nitekim (elli) kelimesindeki (l) lerden biri - tahliide - (ğ) olarak gösterilir.

IV - Tahlil sırasında her konsonun bir sesli ile tezahür ettirilmesi lazımdır. (T, r, l) kelimelerindeki (r ve k) harflerinin arasında vokal yoktur. Fakat tahliide vokal koymak lazımdır. Yani (ür, ök) gibi (k) bir vokal'e tezahür ettirilir. Ve genel kaide olarak da:

Her kelimenin başında (ağ) veya bunun muhtelif sesli harflerle aldığı (oğ, uğ, iğ, eğ, üğ, öğ) gibi şekilleri meydana çıkarılır. Bu da kelimenin ilk hecesinin sesli kıymetine tabiidir.

Mesela: (Türkiye) tahlil olunurken ilk (Türk) hecesinin sesli kıymeti (ü) dür, binaenaleyh ilk meydana çıkarılacak ana fonem (üğ) olur.

Ve tahlil, her fonem ayrı ayrı ve aralarına (+) işareti konularak yapılır:

Meselâ (Türk) kelimesini tam tahlili:

Üğ + üt + ür + ük olur. Meselâ (İngiltere) kelimesi şu suretle tahlil olunur:

İğ + in + ig + il + it + er + eg

Eğer kelimenin başında (ğ) varsa o takdirde ana fonemin meydana çıkarılmasına lüzum yoktur. Meselâ: ağlamak, oğlan gibi kelimelerin tahlilleri şöyle yapılmak gerektir:

ağ + al am + ak ve og + an

Elimize böyle bir hece silsilesi geldikten sonra teori bunları ayrı ayrı manalandırır veya mana bünyesindeki rollerini tayin eder ve bu suretle kelimenin ta iptidai menşinden itibaren manasının historik seyrini tespit eder. Bu malumatı edindikten sonra teorinin manalandırma ve (ek) lere verdiği manal hüviyet meselesi kalır.

Bu cihet, dilciliğe taallük eden taraftır. Okuyucularım bunu öğrenmek isterlerse Ankaradaki Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinin neşriyatını takip buyursunlar [2]. Böylece ve kolayca bunu da öğrenebilirler.

Görülüyor ki teorinin umumî kaidelerinde ve esaslarında anlaşılmalık katiyen yoktur. Bilâkis sarih, açık ve bariz esaslar vardır.

Teori, metodunu çok basite indirmiş bulunmakla dilin de çok basit bir esas ve menşei bulunduğunu, bünyesile ispat etmiş bulunmaktadır.

İlimsel bu büyük toplantıdan nasıl bir sonuç alındı? (Güneş-Dil) teorisi, iddia ettiği gibi, birtakım ilim alanlarında yeni bir reform açabilecek kudrette midir, yoksa bir enstüvisiyon mudur? - Türk Dil tezi karışında yabancı âlimlerin tasdik veya tereddütlerinin hakiki mahiyeti ve kıymeti nedir? Dil tezi nasıl olur da sosyoloji, historigay, psikoloji, bio-psikolojiyi izah edebilir, nasıl olur da dinlerin, dillerin, milletlerin menselerinin meydana çıkarabilir? Kurultayın mahiyeti evrensel olabilir mi?

Teori hakkında bilinmesi lâzım gelen malzemeyi edindikten sonra asıl mevzuumuza dönebiliriz. Görülüyor ki teori aşağı yukarı formüle edilebilecek olan şu meçhullerin halloğundunu iddia ve ispat ediyor:

I - Kelimelerin morfolojik historigayı.

II - Dilin semantik ve fonetik intaş, tekevün ve taazuv historigayı.

III - Kelime köklerinin taazuv ve nema mihanikiyeti.

IV - (ek) lerin taazuv, nema ve seyir kanunları.

V - Savtıyat kanunu.

VI - Dilin sosyolojik ve psikolojik tekâmüle müvazi oluşu kanunları.

VII - Dinlerin, milletlerin menşei.

Bu gibi hâl sahaları karşısında teorinin muhtelif hâdiseler üzerinde sabit ve mutlak kanuniyetler koyduğu da görüldüğü.

İşte Üçüncü Dil Kurultayı lengüistiğin böyle cihanşümül meçhullerini aydınlatıcı esaslarla ortaya konulan (Güneş-Dil) teorisinin ilk ilimsel tenkit topluluğu olmuştur.

(Devamı var)

[1] I - Türk Dil Bilgisi dersleri (Birinci kısım) - İbrahim Necmi Dilmen.

II - Türk Dil Bilgisi dersleri (ikinci kısım) İbrahim Necmi Dilmen.

III - Güneş - Dil teorisine göre dil tetkikleri (Birinci kısım) Hasan Reşit Tangut.

(ikinci kısım hazırlanmaktadır.)

IV - Türkoloji ders hulâsaları Abdülkadir İnan.

Askerlik:

Numara-155

Dağ muharebelerinde geri nakliyatı

Harbeden ordu, her bakımdan beslenmek ister. Sevk ve idarenin güçlüğü de, bu işlerdedir. Bilhassa; hareket, dağlık arazide ve kışın yapılırsa karşılaşılabilecek zorluklar, kararların tatbikine engel olurlar.

Dağlık arazide, geri nakliyatın emrin ve seri bir surette icrası için yapılan tetkikler, talim ve tecrübeler yeter görülüyor... Kurmay kurulları memleketlerdeki Tü-ring küpleri teşkilâtından istifadeyi bile düşünerek bu işin güçlüklüğünü hafifletmek istiyorlar.

Görülecek iş nedir?... Harb zamanında, dağlık yollarda birikmiş karların daimî surette temizlenmesi ve geri-lerin açık bulundurulması lâzımdır. Bu iş ya ibtidai vasıtalar ve yahut âdi at koşulu kar makineleri, zamanımızda da motorlularla makinelere yapılar.

İşin zorluğu buz tabakalarının temizlenişidir. Tecrübeler; turnaklı, turnalı, ufki bıçaklı kar makinelerinin bile kalın buzları kesip temizleyemediklerini göstermiş, buzları ayırmak ve kenarlara atmak için insan kuvvetinden istifade den baş-ka çare olmadığı anlaşılmıştır.

Bunun için 150 insan, 150 Eel, 30 kürek, 10 kazma, birde ufki bıçaklı kar makinesi lazımdır. Bu grupta 1,50 metre kalınlığında 50: 90 metrelik bir buz tabakasının kaldırılması mümkündür.

İş şöyle olur:

A - Temizlenecek kısma seçilen 120 insan dağıtılır. Bunlar ellerindeki vesaitle buz tabakasını kaldırır. Kar makinesi altındaki sulu ve yumuşak karı temizlemeğe başlar.

B - 15 insan, kar makinesi yanında, yürüyüşe engel olacak buzları kaldırır ve yarıdın ederler.

C - 15 insan kar makinesini takip ederler ve yolu düzeltirler...

Bu şekilde ve 8 saatte temizlenen 5 kilometrelik bir yoldan:

Kamyoneller, mekkâri kolları, 6 hayvan koşulu 7,5 lik bir top zorluksuz geçerler.

Devamlı ve uzun bir temizlemenin ihtiyaç göstereceği insan ve malzemeyi nisbet edersek dağ muharebelerinin emir ve kumandaya ve harekâta tesirlerini anlatmış oluruz.

M. Ersü

Düşünceler

Herkes için..

Yazan:

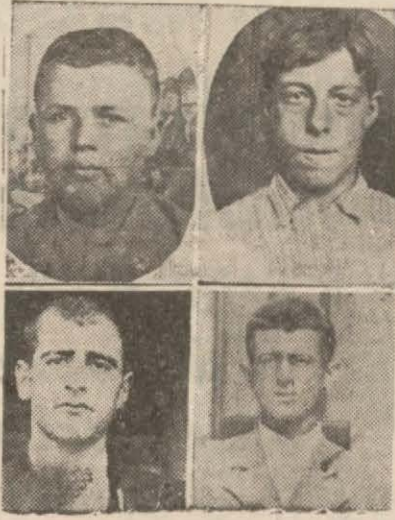
Dr. Victor Pauchet

Bugünün kadını, anne-lerinin aynı yaşta iken olduklarından daha genç ve çeviktir. Bunun sebebini mi soruyorsunuz? İki kelime ile cevap vereyim: Sıhhatle itina.

Arzusuz ve hayattan bıkmış bir adam gibi değil, bilâkis daha önünüzde çok seneleriniz ve yapılacak birçok faydalı işlerinizi varmış gibi düşünmeli ve öyle hareket etmelisiniz

"AÇIK SÖZ," müvezziler koşusu

11 birinci teşrinde yapılacak

Müvezziler arasında tertip ettiğimiz koşu müsabakası için kayıtlar devam ediyor. Bugün de aşağıdaki dört koşucu delikanlının fotoğrafını neşrediyoruz:

- 1 - Eminönünde satıcı Ahmet Mustafa
- 2 - Eminönünde satıcı Mustafa
- 3 - Aksarayda satıcı Kadri
- 4 - Tünel başında satıcı Mehmet Turan

Fotoğraflar 8 teşrinievelden sonra kabul edilmeyecektir. O güne kadar bütün fotoğraflar gönderilmelidir.

DOKTOR

Kışta taze domates

Yeşilimtrak, sağlam, bere- lenmemiş (domates) leri alınız, sıkı örümüş bir sepetin içini birkaç tabaka gazete kâğıdıyla veya yağ kâğıdıyla sarınız. Domatesleri sepetin içine istif ediniz, üstünü kâğıdla örtünüz! Sepetin üstünü ve yan taraflarını bir muşamba ile veya yulken bezile sarınız. Toprağı kazıp mezar gibi bir çukur yapınız, sepetleri bu çukura koyunuz, toprakla örtünüz ve yahut mezar gibi tahta koyarak kapatınız. (2-3) ay sonra açarsanız yeşil domateslerin kızardıklarını, tamtaze olduklarını görüp istihla ile yiyeceksiniz! Pazara çıkarsanız okkallı müşteri bulacaksınız!

LOKMAN HEKİM

BULMACA

Yeni Bulmaca

Bu haftaki bulmaca şudur:

Ben, a, a, e, i, di, der, den, ki, miş, muş, dan, vur, gi, ta, der, pl, bal, yat, bul, ac, ev, ağ, ken, dim, gur, lar, de, du, sap, ol, rinc.

Yukarıdaki karışık heceleri o suretle tanzim edeceksiniz ki, iki ata sözü meydana çıksın.

Kazananlar arasında cuma günü kur'a çekeceğiz.

HEDİYELERİMİZ

Birinciye on plâk ile bir gramofon, ikinciye gazetemi- zariya fırlayanları, üçüncüye bir fotoğraf makinesi hediye edilecektir.

Beş kişiye bozukpara çantası, beş kişiye kartpostal al- bümü, kırk kişiye muhtelif he- diyeler.

Bulmaca

kuponu

26 Eylül - 2 B. Teş.

BEN KİMİN

METRESİYİM

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefrika No. 73

Tomson oldukça cesur bir adam olmakla beraber ihtiyatı elden bırakmak istemiyordu. Yavaşça elini ceketinin cebine soktu.

— Nasıl olur bu, canım? Siz bir İngilizsiniz.. Bense bir Türküm. İngilizlerin benden şüphe etmeleri pek tabiidir. Fakat, sizden şüphelenmeğe hakları yoktur!

Mister Tomson yan ceble- rinden piposunu çıkardı.. İçine tütün doldurdu. Yaktı:

— Evinizde bir kaçak var- mış.. Bu adam gece gündüz sizin apartmanınızda oturuyor- mus.. Mühim bir ihtilâl sebe- kesinin şefi imiş..

Tomson bunları söylerken, gülmek için kendini güçlükle tutuyordu.

İngiliz hâfyesinin Nesrine itimadı vardı. Onu İngiliz ka- rarğâhı umumisine ihbar eden Sait Molladan başka biri de- ğildi. Fakat. Tomson birden- bire bu kadar açılmak iste- medi:

— İlk önce vazifemi yapa- cağım, dedi, ondan sonra kar- şı karşıya oturur, hem viski içer, hem de uzun boylu gö- rüşürüz!

Nesrin:

— Pekâlâ! diye gülmüsedı. O halde hemen apartmanım taharri ediniz. Belki aradığınız adamı bulursunuz da, karşı karşıya oturup konuşmak im- kânı kalmaz. Fakat, bana söy- lemeyi vait eder misiniz; size bu ihbarı yapan kimdir?

— Söz veriyorum.. Söy- liyeceğim.

— Buyurunuz mister Tom- son.. odaları birer birer dola- şalım sizinle beraber!

Tomson oldukça cesur bir adam olmakla beraber ihtiyatı elden bırakmak istemiyordu. Yavaşça elini ceketinin cebine soktu.

Belliydi ki İngiliz hâfyesi ta- bancasını daha önceden ceki- tinin cebine yerleştirmişti.

Nesrin bütün odaların elek- triklerini açtı:

— İşte lurası bir küçük ki- tap ve yazı odası..

Tomson başını içeriye uzattı:

— Çok güzel. Bu odada çalışmağa vakit bulabiliyor- sanız, sizi tebrik ederim.

— Geceleri bu odada biraz olsun oturmadan yatamam, Mister!

Nesrin yürüdü.. bir başka kapı açtı:

— Bnrası bir misafir odası.. Tomson bu odaya da şöyle bir göz attı.

— Çok güzel ve temiz bir mobilya..

İkisi birden yürüdüler.

Mutfak, banyo, kilar.. Hepsini birer birer gez- diler.

Nesrin bir oda kapısı daha açtı:

— Burası da sandık odamız. Ve gülerle ilâve etti:

— Arzu ederseniz sandık- ların kapaklarını açayım.

— Niçin..? Şahsınıza ait ça- maşırları tetkika memur de- ğilim..

— Belki içinde adam saklı- dir.. hele şu yatak denkleline

bir bakınız! Bu pamuk şilte- lerin arasına bir değil bir kaç adam saklanabilir..

Mister Tomson mahcubi e- tindən Nesrinin yüzüne baka- mıyordu.

— Rica ederim, dedi, şaka- yı bırakalım..

Haydi bana bir portakal li- körü daha lütfedin de gideyim.

Raporunuzda ne yazacağsı- nız?

— Birkaç kelime ile: (Ta- harriyat yaptım.. Adam de- ğil, bir fareye bile rastlama- dım!) Diyeceğim.

Nesrin likör kadehini dol- dururken güldü:

— Haydi öyleyse, vadiniz- de durunuz bakalım: Kimdir benim aleyhimde böyle rapor- lar veren adam.

Tomson likör kadehini du- daklarına götürdü:

— Molla Bey ile aramız ne- den açık sizin..?

Nesrin birdenbire başını sal- amağa başladı:

— Şimdi anladım mister, bu s'ilenin nereden geldiğini. Sait Molla beni hiç sevmey.

— Sizin gibi güzel bir kadını sevmiyebilirdi. Darılmayın amma, ancak iki uzun kulaklı bir mahlûk olablır.

— Ben onun yapmak iste- diği fenahklara alet olmak iste- medim de..

— Şimdi anlaşılıyor. Bu ifti- raların sebebi. Hiç merak etme- yin! Bu vesile ile İngiliz karargâhı umumisi Molla Beyin ne mal olduğunu bir daha anlamış oldu. Bundan sonra vereceği jurnallar dosyaya değil, çöp sepetine atılacak.

Ve elini sıkarak:

— Bana müsaade, dedi, sen de müsterih ol! Bunlar herke- sin başından geçer. Ben zaten senin mi icillerle bir temas ve münaseletin olmadığını bili- yordum.

(Bitmedi)

SANAT
KİTAP, RESİM, TİYATRO, MÜSİKİ
Halkevi orkestrasının
ikinci konseri

Eminönü Halkevi orkestrası ikinci konserini Dil bayramı münasebetile cumartesi günü yapılan törende kalabalık bir dinleyici karşısında verdi. He- nüz hiç yok denecek kadar pek kısa ve bu kabil hareketler için pek erken adedilecek bir mazisi olan Halkevi orkestrası birinci konserini bundan iki ay evvel Alay köşkünde ver- mişti. Özaman yine bu sünun- larda konserden bahsetmiş he- nüz yeni teşekkül etmesi do- layısıyla pek tabii olan bazı noksan taraflarından bahset- miştik. Bu seferki konserde bu noksanların giderildiğini görmekle memnun olduğumuzu ilâve bilmek lüzum var mı?

Bu muvaffakiyet ciddi bir çalışmanın enerjik bir istegini nelele kadir olabileceğini ve Halkevi'nin çatısı altında neler yaratılabileceğini göstermesi itibarile çok şayani dikkattir.

Memleketimizde musiki ma- alesef daha yeni yeni değerini alıyor. Uzun asırlar alaturka- nın mızrabını, yayık gazelini dinliyen ve muasır sosyete- de müsavî bir varlık olmak iste- yen Türk alusu nasıl bu mü- saiv değere ulaşmak için ge- riyi bırakmış ve yüzünü garbe çevirmiş ise musikide de artık yükselen zevkimizi tatmin ve muasır zevke uymak ve bütün bunların üstünde garinkı ulu- sal musikiyi yaratmak için garp musikisine karşı derin bir meyil ve sevgi duymağa başlamıştır. Bunun en canlı misali eskiden saygı mahdud olan konserlere kimse gitmez- ken bugün saygı eskiye nis- betle pek çok olan konserlerde yer bulunuyor.

Birtakım halkımızın maddi

cihatten faydalanmadığı bu konserleri musiki ihtiyacı bakımından Halkevi orkestra- sının bedava olarak tatmin et- mesi bir ihtiyaca cevap olması itibarile ayrı bir kıymeti ha- zırdır.

Halka musikiyi sevdirmek, benimsetmek lazımdır. İşte vazifesi faydalı olan her şeyi halka yaymak olan Halkevi- nin orkestra korusundaki en esaslı faktör budur.. Halkevi orkestrası olgunlaştığı zaman büyük salonlarda daha geniş bir kitleye karşı palacık, hat- tâ meydanlarda vereceği kon- serlerle de halkı etrafa toplı- yacak ve bir musiki parçası dinlemek arzusunun yaratıcısı olacaktır.

Ve hepsi kabiliyetli, istidatlı, cidden enerjik gençlerden teşekkül eden Halkevi orkestrası, şüphe etmiyorum ki kısa bir zamanda İstanbul'un en hatırı sayılır musiki gruplarından biri olacaktır. Kısa bir zaman- da garbin en büyük üsttlla- rının en zengin repertuarını bize dinleten gençler bu ümidi veriyorlar.

Birinci konserin tenkidinde orkestra disiplininin azlığından şikâyet etmiştik. Bu sefer bu noksanı telâfi edilmiş bulduk. Yalnız şefin biraz daha po- zisyonlarına dikkat etmesi çok daha iyi olacaktır.

Bu seferki programda Hayd in, Re majour isimli Symph- onie 5 ve Carmen vardı. Yal- nız Carmende şef biraz orkes- trayı koşturdu.

Diğer parçalar çok muvaf- fakiyetle çalındı. Gençleri kut- luyoruz.

Nusret Safa Coşkun

"Açık Söz,"ün edebî romanı: 35

Sen Benim Babam
Değilsin!..

Yazan: **Suat Derviş**

Fakat Fatma bana durma- dan yazıyordu. Ondan seni öğreniyordum. Ondan senin sıhhatini, senin sözlerini senin yaptıklarını, Fatma benim neye hasret çekdiğimi anladığı için, beni sevdiği için sizin haberlerinizi bana deva- gı bana teselli gibi veriyordu. Bu mektuplardan ben Fazıl

çok özlediğini izinli gelirse çok bahtiyar olduğunu, eğer birkaç gün gelmezse zaifla- dığını öğreniyordum.

Fatma: "Allahım babasını ne kadar çok sevir.."

Diye yazıyor ve Fazıl'dan bahsederken belki de bu mek- tup bir başka ele geçer, belki senin istikbalin bundan berbat

olur korkusile "babası", di- yordu.

Bana bile.. Babası..

Yine bu mektuplardan ben Fazıl'da Kafkas cephesine gelmekte olduğunu öğrenmiş- tim.

Fazıl'dan ayrı geçen bu sekiz ya içinde iki kere talimgâhtan mektup almıştım.

İşte on bir ay sonra onu yaralı olarak bulduğum İst- tihaneye getirildim.. Bu bu- luşmamız, buluşmaların en ha- zini olmuştur.

Ne müthiş bir gündü o gün.. çocukluğumun en aziz dostu, kardeş gibi sevdiğim Fazıl.. ölmek pençelerine karşıma çıkıyordu. On birinci aydı bu ay.

İnsanların bu kadar vahşi bir

şekilde öldürülmesine alışmıştık gırtlakları kopanları, kolsuz, bacaksız kalanları, barsakları dışarıya fırlayanları, gözleri gör kafaları hurdaşa olanları görmüştük..

Fakat Fazıl benim karşıma çıkan en yakın ve en sevdi- ğim hasta idi.

Onun kadar sevdiğim ve hayatımda onun kadar karşı- şıştığım kendimi sefil ve zelim hissettığım bir yaralı olma- mıştı.. Gayrı muntazam bir hastahane haline gelmiş bu binada onunla karşılaşmışım gün şüphesiz ki hayatımın sa- yılı fena günlerinden biri idi.

O beni tanıması

Ve günlerce o beni tanımadı. Ben günlerce onu yaşıttım için uğraştım. Kendisini kendi odama naklettirdim. Ben onun

karşısında bir sahra karyola- sında uzanıyordum. Sabaha kadar baş ucu da idim. Sabaha kadara hekimdim. Onun bu vaziyette hayata tekrar avdet etmesinden daha fazla ölmek ihtimali olduğunu görüyordum.

Bazı geceler: "ya ölürsen, diye titriyordum.

Onu kurtarmak için yaptığım bütün gayretlere ve ihti- mallere rağmen ya o ölürsen bu ihtimali kalbimi dehşetle sıkıyordu. O ölürsen annen benim onu tedavi ettiğimi bildi- ği zaman acaba birşey düşü- nür müydü?

Acaba aklına birşey, hiçbir şey gelmez miydi? Onun mev- cudiyeti benim felâketime se- bep iken onun ölümünün be- ni bahtiyar edeceği muhakkak değildi miydi?

Annen benim için böyle bir- şey düşünmezdi. Hayır hayır bu benim alçaklığım, bu benim zayıf ahlaklılığımdır.

Annen sevdiği adam hak- kında böyle hiç birşey düşün- mezdi. Fakat ben ne diye an- nen böyle düşünüyör diye korkuyordum. Bütün onu kurtarmak cehdime rağmen acaba tahtışuurumda onun ölümünü isteyey tebellür et- memiş bir istek mi vardı.

Şimdiye kadar kim, hangi hekim bir hastasını hele hangi hekim dost paralı ve hasta dostuna öldür müştür ki, ben- de bunu yapayım.

Dost mu? — Hayır.. Hayır ben Fazılın dostu değildim. Dostluk bu muydu?

Hangi dost emanetini kabul etmişti.. ihanet eden dost ismi verebilir miydi hiç?..

Odama da

SİNEMA

Bizde varyete artistliği

Ulusal oyunlarımızın bütün dansların üstünde olduğunu anlatmak ve tanıtmak zamanı gelmiştir.

Bugün ülkemizin dört bucağında gösterilen Varyete dansları İspanyol, kazaska ve Macar danslarıdır.

Yıllardır sahnemizde yabancı dansları gösteren artistlerimiz - ne acı itiraf ki - kendi ulusal danslarımızı bırakarak yalnız yabancı dansları oynamışlar ve oynamaktadırlardır önce bu onların ad kazanmasına ve tutulmasına sebep olmaktadır.

İspanyol dansının iyisini İspanyoldan, Kazaskayı Rustan ve Macar danslarının alâsını Macardan görenlere - ne kadar iyi olsa taklidini göstermek hiç şüphesiz iyi netice veremez...

Unutmamalı ki her ulus kendine has olan dansları oynayabilir.

Bir Fransız hiçbir zaman İspanyol dansını İspanyol gibi bir İspanyol kazaskayı hiçbir zaman Rus gibi oynamaz...

Böyle olduğu halde saydığımız ve saymadığımız bütün dansların üstünde olan Ulusal danslarımızı oynamamak büyük bir kayıp ve düşüncesizliktir.

Bugün her ulusun bir ulusal dansı olduğu halde bizim her noktadan onlardan çok güzel bir çok danslarımız vardır.

Benliğimize giren Zeybek, Kayseri ve Kara deniz oyunlarını armonize ederek, kostümleri bu günkü sahneye göre değiştirilerek ortaya ulusal varyete oyunları çıkarabiliriz.

Bu ulusal danslarımızın bütün diğer danslardan üstün olduğunu anlatmakla kalmaz yabancı gözleri üstümüze çeker...

Ulusal danslarımızı tanıtmak çağı gelmiş, geçmiştir bile.

Bu : Artistlerimizin payına düşen ödevdir...

Naci Erkan

Sinema haberleri :

● İri kestane gözler : Gary Grant ile Japı Bennet Paramount hesabına Big Brann Eyes iri kestane gözler isinli bir macera filmi çevirmişlerdir.

● R. K. O radyo şirketi Friedrich March "Nevyorkun "Mukaddes, adamı, isminde bir film çevirmek için angaje etmiştir. Fredric March bu filmde ilk defa olarak şarkı söyleyecektir. Warner Brathers Charles Laughten şirketi tarafından angaje edilmiştir.

Ginger Rogers

Sevimli Ginger Rogers son çevirdiği Tophan filminde Lâle film -

Claudette Colbert

- Patronum kocam filminde -

Dans korsanları

Her sene tekâmüle doğru yürürken daima en başta gelen sinemacılık bu cereyandan elbet geri kalamazdı neteki de öyle oldu. Daha sessiz filimlerin hatırasını unutmadan sesli dünyayı sardı ve bunlardan sonra da danslı ve müzikli ve baştan başa renkli filimlerin hazırlamağa başladı şimdi de filimleri mücessem olarak göstermeğe uğraşıyorlar.

Yakın bir istikbalde burada muvaffak olunacağından şüphe etmiyoruz. 100-160 technicolor denilen ve tamamen renkli olan bu filimler bu senenin en çok beğenilecek ve aranılacak filimleri sırasındadır. Halkın hergün biraz daha değişen ve yükselen zevki karşısında film evlerinin endişesi sinema hayatına böyle şaherler kazarıyor. Bu sene R. K. O radyonun (dans korsanları) titri altında binbir gece masalı gibi renk, müzik, ışık ve danslarla süslenen filmi büyük sinemalarımızdan biri tarafından ankaje edilmiştir. Yakında sanatın fennin bu son icadını hayranlığı görmek zevkini duyacağız.

Bundaki bir hususiyet te renge muzika ehemmiyet verildiği kadar mevzuada da kıymet vermelerindedir. Bütün bu güzellik arasında toplanan ince gönül alıcı bir soje seyredenlerin gözlerini, kulaklarını olduğu kadar gönüllerini de tatmin edecektir. Bu film için dünyanın en meşhur dansörü olan Charles Collins ile güzel Macar Dansözü Steffi Duna angaje edilmiştir. İspanyol muzikinin ateşin nağmelerine bu müstesna çiftin kıvrak danslarını ve kastanyet'lerle yapılan rum-baları ilâve edecek olursak gözler için hazırlanan zevkine de rin olduğunu pekâlâ anlayabiliriz.

Bu film Amerikada büyük kokaraça isminde geçmekte ve bütün sinemaları yerinden oynatmaktadır güzel Estefi Donanın bu filmde yaptığı dansları o kadar fazla takdir edilmiş ki, dans akademisi kendisine Kasnyet Kraliçesi ismini vermişlerdir. Ve gösterdikleri muvaffakiyetten dolayı da birer madalya ile taltif edilmişlerdir. Filmin rengini yapan mütehasıs Robert Edmon Conde Amerika güzel sanatlar akademisi bir takdirname göndererek sanat hayatına çok yeni ve mükemmel birşey kazandırdığından dolayı kendisi hararetle tebrik etmişlerdir. Bu film sinema hayatında ilk muvaffakiyetin müjdecisi ve dünyanın zafere doğru atacağı adımların başlangıcıdır.

● Londrada gösterilen bu film büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Film Amerikan : "Gangsta", larını polislerin onlar ile olan mücadelesini ihtiva ettiği için şayanı dikkattir.

● Yakında "Danton", isminde Fransa ihtilali kebirine ait bir film çevirecektir.

● "Paul mauri", Fransız âlimi "Lui pasteur",ın hayatına ait çevirdiği filmde kazandırdığı muvaffakiyetten dolayı Amerikada ifitihar madalyasına ve Fransada Lejyon d'onneur nişanını almıştır.

SARKTAN REPORTAJLAR

Gümüşhane büyük ve ısrarlı himmete muhtaç bir şehirdir

Halk pahalılıktan ve susuzluktan çok muztarıptır. Şehirde et ve yağ gibi şeyler bulmak bir muvaffakiyet sayılır

Gümüşhane (Açık Söz) — Trabzondan Erzurum ve Kar-sa doğru gidecek olan yolcular geceyi burada geçirmeğe mecburdurlar. Onun için her akşam burada bir insan çeşidi ve kalabak göze çarpmaktadır.

Bu yolcular yüzünden lokantalar, oteller ve kahvehaneler oldukça müstefit olmaktadır. Burada iki otel vardır. Hakikat halde bunlara otel demek caiz değildir.

Çıplak odalar, somyasız karyolalar, perdesiz pencereler, toz ve çamur içinde merdivenler, karanlık sofalar, dar ve adi aptesthaneler insanın hayalinde boşluklar husule getirmektedir. Bir vilâyet merkezinde hiç olmazsa konforlu bir otel ve asrı bir lokanta bulunduğunu görmek isterdik. Sokakların tozları insana tenneffüs imkânını bırakmıyor. Geceleri sokaklarda bir tek lâmba yanmıyor. Kahvelerinde ağız tadıyla bir çay ve kahve içmek kabil olamıyor.

Kahve ve çay karın doyurmak için değil, bununla beraber bir ihtiyaç karşılığı olarak içilmektedir. Bunu nazarı dikkate alarak halkla bu kadar istihza etmemelidir.

Susuzluk derdi

Sonra halk susuzluktan kırılıyor. Günün her saatinde çocukların ellerinde kovalar ve destilerle öteye beriye koşuşukları görülmektedir.

Fakat, susuzluk derdi çekilir belâlardan değildir. Bir ev-

Güzel Gümüşhaneden güzel bir görünüş

de, suyun mevkii en başta gelir. Ben bir evde misafirdim. Yemekten sonra hizmetçi elime damla damla su döküyordu ve suyun fazla sarfedilmesinden korkuyor gibi idi. Derhal vaziyeti anladım...

Sigorta işleri

İstanbuldaki (Föniks) Sigorta Şirketi ile onun doğurduğu (Türkiye Millî) Sigorta Şirketinin düşükleri feci vaziyetten dolayı memleketimizin her tarafında baş gösteren derin akisler ve çok haklı heyecanlar malûmdur. Burada da o şirketlere sigortalı olanlar bana gelerek dert yandılar ve şimdiye kadar verdikleri paraların ne olacağını benden sordular. Ben onlara verilecek kanaat verici bir cevap bul-

madım ve gazetemin bu meseleyi yakından inceleyerek sizlere ve bütün sigortalılara cevap vermesi ricasında bulunacağımı söyleyerek kendilerini tatmin eyledim. Bir mamurun dışından tırnağından arttırarak çocuklarının istikbali için yazıldığı sigortalara yüzlerce lira verildiği halde onların bu haklarını bir takım yabancılara lokma yaptırmak cidden çok acıktır. Öyle zan olunur ki hükümetimiz bu fedakâr memurlarımızın haklarını santimine kadar onlardan alacaktır. Bu meseleyi kökünden haledilip alâkadarlara sarıh bir cevap verilmesi lâzımdır.

Pahalılık

Gümüşhanede müthiş bir pahalılık vardır. Buradaki memurlar, bu pahalılıktan ve esnafın ihtikârından çok şikâyetçilerdir. Soganın kilosunu köylünün elinden iki kuruş on paraya alan bura esnafı bu soğanı halka (6) kuruşa satmakta imişler! Hele manifatura ve tuhafiyeye eşyasında müthiş bir pahalılık olduğunu söylüyorlar. Bayburda (60) kuruşa verilen bir kadın çorabı burada (150) ve şeker (35) se verilmekte imiş. Ev kiralari da pek pahalı olduğundan memurlar müşkül vaziyetlere düşürülüyorlar. Burada her yerde olduğu gibi hafta pazarları kurulmadığından alışverişlerde bir tatsızlık vardır. Esnaf takımı bu pazarları kendi aleyhlerinde telâkî eyledikleri için kurulmasına engel oluyorlarmış. Halbuki, böyle bir pazar kurulsa köylüler kendi mahsul'lerini sattıktan sonra köyce olan ihtiyaçlarını tedarik için esnafa alışveriş yapacaklar ki bu hal esnafın aleyhinde değil bilakis lehinde olacaktır.

Yağ ve et kıtlığı

Burada sade yağ bulmakta bir meseledir. Bütün memurlar ve halk hergün bu yağın avcılığına çıkmaktadırlar. Hele et ve tavuk bulmakta bir muvaffakiyettir. Sabahları herkes kasap dükkânının önüne erkenden sıralanarak et beklemektedir. Her yerde yumurta yirmi paraya olduğu halde burada (30) parayadır. Bu haller kısmen hafta pazarı kurulmasından ve kısmen de belediyenin bu gıda maddelerile alâkadar bulunmamasından ileri gelmektedir.

Gümüşhanenin İlbaylık gibi büyük bir nimete mazhar oluşunun neticesi bu muvaffakiyet? Bu halde bir nihayet verilmemesi memurlarımızın sık sık tahvil ve nakil talebinde bulunmalarının arkası keşilemeyecektir.

R. K. Cantürk

KÜÇÜK HABERLER

● Bundan üç ay evvel İnönüde kurulmuş olan kampa nihayet verilmiştir. Mekteplerin açılması dolayısıyla talebeler şehrimize gelmeye başlamışlardır.

Gümüşhaneden şairane bir görünüş

Şapkacılar da söylediler

Rapor hazırlanmadan evvel mahallî tetkikler yapılacak

Muamele vergisinde yapılacak tadilat hakkındaki tetkiklere devam edilmektedir. Ticaret ve Sanayi Odası Sanayi Şubesi dün son olarak şapkacıları dinlemiştir. Şimdiye kadar dinlenenlerin fikirleri bir daha tetkik edilecek ve icap eden sanayiciler tekrar çağrılarak ve bazı noktaların tetkiki için sanayi şubesi direktörü Hakkı Nezihi mahallinde tetkikler yapacaktır.

Bu işler nihayete erdikten sonra raporun hazırlanmasına başlanacaktır.

Bir Üniversiteli pen cereden düşerek öldü

Askeri tıbbiye mektebi talebesinden Şahin, evvelki gün, Beyazittaki mektebin en üst kat penceresinden kaldırım üzerine düşmüş, kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde hayatı gözlerini yummuştur.

Dün, Tıbbi adil Enver hastahaneye giderek muayenesini yapmış, beyni parçalanmak suretile öldüğünü, defininde mahzur olmadığını bildirmiş, ve hâdiseye vaziyet eden müddeiumumî muavini Ubeyt defne ruhsat vermiştir.

İstanbul Basın Kurumu kongresi

İstanbul Basın Kurumunun senelik mutlak kongresi 1 birinci teşrin 1936 perşembe günü saat 13 de Kurumun Beyoğlunda İstiklal caddesinde 41 numaralı merkezinde toplanacaktır. Sayın üyelerin gelmeleri rica olunur.

● C. H. Partisi uçak kongresleri Birincisinin beşinci günü nihayet bulacak ve komnû kongrelerine başlanacaktır.

Cellât gölünde toprak çöktü, bir ölü üç yaralı var

İzmir (Açık Söz) — Cellât gölünde kanal hafriyatına devam edilmektedir. Şimdi küçük Mendres mecrasının temizlemesine ve Tire ovasına yakın kısımda yeni bir mecra açılmasına başlanmıştır. İki gün evvel Tire Rahmetli köyü civarındaki hafriyatla bir facia olmuştur. Dört amele büyük bir kayayı patlatıp kaldırmak için, kayanın dibinde büyük bir çukur kazmışlar ve içine girmişlerdir. Fakat toprak ani şekilde çöktüğünden ameleden biri ölmüş, ikisi ağır, diğer biri de hafif surette yaralanmıştır. Kanal hafriyatının başladığı tarihten bugüne kadar muhtelif suretlerle beş amele ölmüştür.

Recep 13 (1355)	Ruzu Hızır 148
30 Eylül Çarşamba 1936	
Vakitler	
	Ezanı
	Sa Da Sa Da
İmsak	10 22 4 17
Güneş	11 1 5 56
Öğle	6 10 12 4
İkindi	9 29 15 29
Akşam	12 00 18 54
Yatsı	1 31 19 27

Edebiyat Anketi: 22

Millî bir edebiyat yaratabilir miyiz?

Şair Salih Zekiye göre:

"Bütün hakiki san'at eserleri millidir. Milliyetperver edebiyat diye zikredilen kısım maksat ve propaganda edebiyatıdır."

Anketi yapan: **Nusret Safa Coşkun**

Tanınmış bir muharrir onun için: "Baştanbaşa şiir, her hareketi, saçı, başı, konuşuşu hep şiirdir," der.

Hakikaten Salih Zeki ile Süleymaniye kütüphanesindeki etrafı kitap bölmeleri dolu odasında karşı karşıya oturduğumuz zaman bu söze hak verdim.

Saçından çenesine kadar mubalagalı münhanilerle inen yüzünün çizgileri, alından başlayarak kulaklarının arkasına doğru bir tavus kuyruğu gibi yayılan beyaz ve siyah renklerin doğurduğu parlak saçları, konuşurken kauçuk gibi gayet çabuk hareket eden dudaklarıyla Salih Zeki hakikaten baştan aşağı şiir.

Esasen onu ilk gören: — Bu adam şairdir! der.

Çünkü o, şair denince gözümüzün önünde tecessüm eden klâsik şair tipinin biraz üstünde, orijinalite itibarıyla ifrata kaçmış bir tipir.

Konusurken Hazreti İsa'dan bahseden bir Havvari gibi gözleri süzülüyor, yüzünün hatları genişliyor. Ve bilhassa Yunancadan bahsedildiği zaman yüzünde çok büyük ve derin bir zevke kavuşmuş insanların saadeti okunuyor. Bazen bir facia aktörü gibi sesi yükseliyor, bazan ancak iştihir bir hal alıyor, Sofokl'den, Homerden parçalar okurken sesinin tovu lâlul bir manzara arz ediyor.

O, en küçük bir mizansenî ihmal etmeyen bir san'atkâr gibi kahvesini itina ile içerken ankete bir giriş yapıyor, ben çayın bir tülkü erimek bilmeyen şekerini kaşımın burnu ile az daha bir fincana mal olacak bir inatla kırmızı çalışıyor.

— Bence millî edebiyat bizde anlaşılacağından bütünü başka manada bir şeydir.

Millî edebiyat beşerî san'at ve fikriyatı çıkması Türkçe eserler, ki içinde edasından ve sedasından Türk güzelliği vecdî ve zevki tadılır. Ve bunun mevzuyla hiç yok denemek kadar alakası azdır.

Yalnız bunu izah etmezden evvel bir noktayı anlamamız lazım gelir. Çünkü bütün iş oradan dağılır. Şiir ve san'at telâkkisi...

Bu hususta kendi şiir ve san'at telâkkilerini söylemezden evvel bir büyük edebiyatçının buna da'ir bir cümlesini nakletmek isterim.

"Şiir, bütün insanların için tabii bir mevhîbedir. O, ruhları siltirmek, heyecanlandırmak ve onu hayatın her günkü bayraklarından biraz daha yukarıya çıkarmak içindir. Fakat eğer şiir düşüncelerin intizam ve gidisini değiştirecek, onları durduracak bir mesele addedilirse onu manasız lâlâkiyet ve kelime oyunlarına mahsus birşey addetmek daha doğru olur."

Biz bu tarif dahilinde san'atı anladığımız için bu noktaya göre muhakeme edeceğiz.

Bunun gayri telâkkî ve o telâkkiden gelen eserler bizim için mevcut değildir. Bir telâkkî dahilinde yüksek millî eserler doğabilmesi de, ki bu; millî

kelimesi hakiki kelimesinin mukabilidir. Ve suallerinizin umumiyetinden aldığım mana budur. Böyle bir hakiki san'at eseri, hakiki bir hürriyet ve hakiki bir tesamüh devrinde doğabilir.

— Peki, edebiyatı millî ve gayrimillî diye ayırabilir miyiz?..

Salih Zeki Jüpiter'in heykeli gibi iki ellerini yana açtı: — Evet, gayrimillî eserler gayrihakikî san'at eserleri demektir, ki onlar birer maksadla yazılmıştır, vücut getirilmiştir. O maksad devrinin geçirmesiyle bir eser yoktur. — Sizce millî edebiyatın vasıfları nedir?..

— Bunlar birinci sual cevabında zikrettiğim vasıflardır. Buna yalnız mahallî renkleri, görenekler, krakterler ilâve edilebilir.

Fakat bütün bunlar, yine tekrar edeceğim; eserin hakiki san'at eseri olmasına vabestedir. Yani gerek mevzu ve gerek havassında bunların bulunması hakiki san'at eseri olmayan bir yazıya kıymet vermez.

— Millî edebiyat hangi şartlar altında doğabilir?..

Üstâd, esatiri bir Yunan ilâhı gibi muhterem bir pozla cevap verdi:

— Hakikî bir hürriyet ve bir tesamüh devrinde doğabilir. Biraz evvel söylediğim gibi...

Beşerî medeniyetin bugünkü dünyaya san'atinin membarları olan ve beşerî san'atin ebedî fecri bulunan antikite yani Yunan - Latin eserleriyle Hind mukaddes dramlarının ve destanlarının ve İbrani edebiyatının bütün örnekleri bir an geciktirilmeksizin Türkçeye geçirilmeli, rönesans ve ondan sonraki Garp muhalledatı tercüme edilmeli suretile. Öne büyük örnekleri vermek, büyük Anadolu ve büyük Asya zevkini, büyük Asya san'atinin (türkileri, destanları, saz edebiyatı, efsaneleri ve esatirilerle) orta yere getirip vecdî bir Şark romantizmi doğduğu zaman vücutte gelebilir.

— Sizce millî edebiyat mı vardır, yoksa milliyetperver edebiyat mı?..

— Biraz evvel söylediğim gibi bütün hakiki san'at eserleri bence millidir. Milliyetperver edebiyat diye zikredilen kısım maksat ve propaganda edebiyatıdır.

— Eskiler de dahil olduğu halde bugüne kadar gelen edebiyatımızın bir kısmına millî bir kısmına gayrimillî diyebilir miyiz?..

— Diyebiliriz. Bütün Türk-lük ruhunu sarmamış ve onların heyecanını alıp onlara heyecan vermemiş, vezni, lisanı, tarzı, nevi ve şekli ile teayyün ve tehassüs tarzları ecebî olan ve daima bir hisiz dahilinde kalan edebiyat bugünkü mefhum ve telâkkilerimize göre gayrimillî addedilebilir.

Bunlar içinde bütün, kâmil ve tam eser olarak mevcut olan Kerem, Süleyman çelebinin mevlûdu, Leylâ ve Mecnun. Bu eserler tamamen millidir. Diğer eserler güzellikleriyle beraber cüz güzellikleri taşıyor-

lar. Divanlarda böyle birçok mısra ve beyitler vardır. Ve daimî bir tekrârdır. Asıl yapılacak olan şey taklitten sıyrılmak, tesirden kurtulmak, orijinaliteyi bulmaktır. — Sizce millî şair kimdir? — Her hakiki Türk şairi bence millidir.

— Peki üstâd, biz millî bir edebiyat nasıl yaratabiliriz?..

— Bu sualın cevabı kısmen diğer cevaplarda mevcut olmakla beraber bugünkü Türk cemiyetinin mefhum ve telâkkisince böyle bir millî edebiyat, bir Şark, Asya ve Türk san'atı doğabilmesi için edebiyatımızın fonu yani içi, conception'u değişmelidir.

Meselâ: Klâsizmeye çıkmayan Türkçenin yeni san'atlere göre beşerî eser verebileceğine ihtimal vermiyorum.

Burada klâsizm kelimesi üzerinde bir saniye durmamız lazımgelir.

Klâsizm (kemal) demektir. Tabiatı, insana ve hayata ait sınırları duyuşta ve görüştâ kemal.

Tertip, tanzim ediş ve örüşte yani tahlil ve terkipte kemal. Bina ve inşada kemal. eda ve ilhamda kemal. yuğuruş ve yapıştâ, tefhim ve telâkkide, felsefe ve harekette kemal.

Yani bütün şu saydıklarımızdan yapılabilecek en mükemmelin yapılmış olması demektir.

Bir kelime ile fon ve form'da mükemmeliyet ve ulviyet, bu suretle tevazün ve ahengi tamını bulduktan sonra tabii bir surette diğer telâkkilere de geçecek ve onlarda da eserlerini verecektir. Her millî yüksek san'at eserinde hisler, fikirler, heyecanlar; kâmil, âli, mütevazın bir insan dimağının varileceği nihai yükseklik ifadeleriyle eda edildiği gibi bizim millî eserlerimizde de bu şekilde doğacaktır. Bu evvelce de söylediğim gibi mevzu ve diğer san'at motifleri değil; san'atın bizzat kendisiyle alakadardır. Bunun için Garp memleketlerinde klâsizm-den sonra gelen edebî mekteplerde san'at telâkkisinin teknik değişiklik, güzellik mefhumunun başka başka vâdilerde doğmasına rağmen yine Yunani esasatın mevzuunda esatiri remiz ve şekil çerçevesinde devam ettiğini görürüz.

Bu devrin en büyük şairleri de aynı şeyleri yapmışlardır. Şairde aranan şey şahsiyettir. Orijinalite ve spontaneitedir.

Burada bir istitrad yapmak isterim. Bugün bizde eskik olan san'at eseri değil, daha ziyade san'at, ahlâklardır. Bugün bizde şiir, san'at bir kelime ile bütün fikir ve edebiyat telâkkisi basit ve gündelik bir gazeteci seviyesinde yürüyor, gazeteci seviyesini aşamıyor bir vaziyettir. Ve hattâ onlar tarafından dirig edilmedikler diyebiliriz.

Kimin ne dediği, kimin ne yaptığını ve kimin nereye gittiği vüzhla, vekar ve hay-siyetle ve bir millî gururla eyice görülmek yerine yalnız

Bir saat sonra müddeumumi muavinini Londra trenine atlayordu. Maslubu öldürmek istemiyen darağacının esrar anahtarı da cebindeydi.

Bir hafta evvel yağın şiddetli yağmurlardan tahta kağıtın kenarları şişmişti. Üzerinde siklet olmadıği zaman müşkilât olsa da yine açılıyordu. Fakat mahkûmun sikleti, bütün mekanizmanın hareketini gayri mümkün bir hale koyuyordu.

Dahiliye nazırı Sir Vilyam Harkur müddeumumi muavinini öğleden sonra tahıl etti.

Evvelâ kendisini büyük bir soğuk kanlılıkla dinledi. Nazırın galiba Con Li'ye karşı merhametli tarafı yoktu.

Bir hafta evvel idamdan affını isteyen istidatını okumadan sepete atmıştı.

Mahkûm delikanlının suçun da hiçbir şüphe yoktu. Ve bu cinayeti başka türlü affedilemezdi.

Con Li 14 Tegrinisani 1887 de intikam kastile Mis Keyze isminde yanında metrdotel olarak çalıştığı ihtiyar ve zenekalarını sanır mısınız?

Gayet sâkin ve gayet sade konuşuyordu. Dedi ki: — Efendiler, rüyam beni aldatmadı. Allah beni kurtardı. Artık beni bir kerre daha asaklarını sanır mısınız?

Cellât kaçtı. Gardiyanlar Con Li'yi yerinden çektiler. Başındaki külâhı çıkardılar ve kollarına girerek yürümesine yardım ettiler.

Con Li evvelâ sendeledi. Sonra hemen doğruldu, yüzünde eski gülümsemesi belirdi.

Mahkûm hücrelerine girdiği zaman yatığına oturdu. Kendisi ile beraber bütün oraya gelenlere teşekkür etti. Kendisine bir kordiyal ikram ettiler.

— Mersi, dedi, ihtiyacım yok!

Con Li'nin küçük hücresi ağzına kadar dolmuştu. Kimse orasını bırakıp bir yere gitmeğe cesaret edemiyordu.

En nihayet mahkûm, bütün orada bulunan bu memurlarına emsalsiz bir vaziyette bulunduğunu, ölüm kaçınına çevrildiğini söyledi, hakkında ne yapılacaksa hemen yapılmasını istedi.

Gayet sâkin ve gayet sade konuşuyordu. Dedi ki: — Efendiler, rüyam beni aldatmadı. Allah beni kurtardı. Artık beni bir kerre daha asaklarını sanır mısınız?

RADYO

İSTANBUL RADYOSU

30 Eylül 1936 Çarşamba

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30: Çay saati, dans musikisi, 19,30: Pişkin Teyze tarafından monolog, 20: Müzeyyenin iştirakile Türk musikisi, 20,30: Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Plâkla sololar, 21,30: Orkestra, 22,30: Ajans haberleri, 23: Son.

Taksim Bahçesinde

Kapalı kısımda

HALK OPERETİ

Bu akşam 21,45 te

KIRK YILDA BİR

Operet 3 perde 1 tablo

Ayrıca elektrikli kuklalar

Biçki ve dikiş sergisi

Kadıköy Özyuva biçki ve dikiş dershanesinde talebenin el emeklerini gösteren değerli bir sergi açılmıştır.

Bir sokak davulunun gürültüsü şeklinde devam etmektedir.

Dikkat ediyor! Musunuz çeşit çeşit mecmualar çıkıyor ve batıyor.

Bunun marazı sebebi de telâkî edilmiyor. Bu bence cemiyet kültürde tendence'ni bulamamış olmasındandır. Yani millî Türk tefekkür ve tahassüs çihani ve maşerî kaynaklarla ittisal peyda edememiş ve müşterek tehayyüce çıkamamış olmasındandır.

Bunun vahitten alınan kistasını tahlil edecek olursak daha vazih görürüz.

Meselâ birine filân müellife veya filân san'atkâra bak dedikimiz zaman eğer o müellif ve san'atkârı bir dağa ve dehlize benzetirsek bu dağa çıktığın zaman şöyle bir vadiye varacaksin, yahut ta karanlı ve dolambaçlı dehlizi geçtiğin zaman nihayetinde şöyle bir âleme varacaksin demektir. Aynı suretle aynı misali cemiyete tatbik ettiğimiz zaman daha doğrusu malûm ve muayyen bir kültüre bir cemiyet döndüğü zaman da aynıdır. Şu halde garbe dönüyorsak ta, Asyalı kalyonsakta bu tabii ve zaruri neticeye varmamız bu şaşkın ve şüursuz amacı aydınlatmamamız bu bucalama devresinden kat'i ve cezri bir kültür hareketiyle çıkmamız lazımdır.

Bunun için de ilk yapılacak şey bütün cihan fikriyatını ilk hamlede kucaklamaktır.

Esasen yeni bir edebiyat, yeni bir fikriyatın sonra gelir. Bence bugüne kadar canlı ve heyecanlı, yüksek ve şerefli, cihanî âlakadâr edecek büyük bir san'at eserimizin geleceğini fikriyat yapma devrinin takaddüm etmemiş olmasındandır.

Yeni şark fikriyat ve felsefesinde garbe dönen Türk har-sının garpte gerek rönesansdan sonra gerek on yedinci asır sonlarında gelen bir seri büyük şairlerden evvelki fikriyat dev-

İstanbul Levazım

Amirliği satılma

Komisyonu ilânları

İki No. lu dikimevi için bir adet bez kesim makinesi ile 10 adet yedek bıçağı ve te-ferruatı 27-10-936 Salı günü saat 14 de Tophanede Satılma komisyonunda açık ek-siltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 600 liradır. İlk teminatı 45 liradır. Şartname ve katalog komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikale-riyle belli saatte komisyona gelmeleri. "118," "1153,"

İstanbul Yollama Mü-

dürlüğü Deniz vasıtaları

için 2000 kilo Motorin ya-

ğının pazarlığı 2/10/936

cuma günü saat 15 de Top-

hanede Satılma Komis-

yonunda yapılacaktır. Tah-

min bedeli 150 liradır.

Teminatı 22 buçuk liradır.

Şartname ve nümunesi Ko-

misyonunda görülebilir. İstek-

lilerin belli saatte Komisyo-

na gelmeleri. «538» «173»

rinin bizde yapılamamış olma-

sıdır ki; bundan felsefe ile,

ilim ile ve umumî şekilde yük-

sek fikriyat ile meşgul olan

zümremiz mes'uldür. Bu kusur

san'atkârlardan evvel onlara

racidir. Bunlar uzun izahlara,

uzun münakaşalara muhtaç

şeylerdir. Böyle, bir ankete

cevap sırasında tamamen de-

ğii bir kısmı bile zikredilemez.

Elbette bunlar olacak ve o

gün gelecektir.

Yalnız bizî öldüren zaman-

dır. Yani birçok manasız, mah-

sulsuz, kıymetsiz mälâyianlar

üzerinde günlerimizi heba edi-

yoruz. Bütün düşünderimizi

eminim ki zaman yapacaktır.

Amma nekadâr geç ve ne-

kadar sonra...

Netice olarak temenni edi-

lim ki edebiyatımızdan mak-

satlar uzaklaşsın ve o yalnız

kendisi kalsın. Malûmdur ki

tabiat kanunları icabınca ta-

biat bizzat kendisi olduğu za-

man(siyaset, içtimaiyat, terbiye,

felsefe değil) bizzat edebiyat

olduğu zaman hakikî güzelik

mahiyet ve ulviyetini bulmuş

olacaktır.

Demek istediğim şudur ki:

Bizim edebiyatımız, beşer

medeniyeti içinde ve medenî

cemiyetlerde edebiyat nasıl ya-

pılmış, nasıl ibda edilmiş, hangi

yol ve kanalları takip etmiş,

nasil devirler geçirmiş ve ne

geçitlerden geçmiş ise

bizde de öyle olması lâbûd ve

zaruridir.

Ve aynı tabiat kanunlarının

icabıdır. Bundan maadâsı daima

edebiyat değil, her zamanki

olan gibi olacaktır.

Günün işi özlü tohum bü-

yütmek, zaman çarkının dışı

öz sözü ögütmektir.

Biz, bu çarkı aşabilecekleri

bekliyelim.

Nusret Safa Coşkun

YARIN:

Ercüment Ekrem Talu'nun

cevaplarını okuyunuz!

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme

U. İdaresi ilânları

İdareimizin ihtiyacı için olan aşağıda cins eb'at ve mik-tarı yazılı matbaa kâğıtları 9200 lira tahmin bedeli üze-rinden 8-10-936 Perşembe günü saat 15 de Haydarpâ-şada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu ta-rafından kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Bu işe gir-mek isteyenlerin 690 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesâikle birlikte teklif mektup-larını aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1363)

10,000	tabaka klamaço kâğıdı	75×100	38 — 40 Kg.
300,000	" 2 inci beyaz kâğıt	63×95	17 — 18 "
100,000	" " " "	" "	21 — 22 "
100,000	" 2 " Krem "	" "	17 — 18 "
100,000	" 2 " Mavi "	57×82	14 — 15 "
100,000	" 2 " Penbe "	63×95	17 — 18 "
250,000	" " Duruk "	57×82	11 — 12 "
150,000	" " Gazete kâğıdı	63×95	15 — 16 "
100,000	" 2 " Krem "	57×82	14 — 15 "

İstanbul Belediyesi ilânları

Sahası M. Bir metrosuna İlk murabbaı değer kıymeti teminatı

Fatih yangın yerinde 178 inci adada yüzşüz arsa 17,80 150 K. 2,02

Fatih yangın yerinde 77 ci adada 950 santim yüzşüz arsa 24,22 5 lira 9,10

Yukarıda semti bir metronun kıymeti yazılı olan arsalar âlakadârları arasında satılmak üzere ayrı ayrı pazarlığa ko-nulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülr. İstekli olanlar hizaraları gösterilen ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 1-10-936 perşembe günü saat 14 de daimî encümünde bulunmalıdır. (B.) (1322)

Karaağaç buz fabrikasının senelik tamiri için lüzum görülen 64 türlü malzemenin satın alınması açık eksiltme-ye konulmuştur listesi ve şartnamesi levazım müdürlü-ğünde görülr. Bu malzemenin hepsine 532 lira 18 ku-ruş fiat tahmin olunmuştur. İstekli olanlar 2490 nma-ra-lı kanunda yazılı veska ve 40 liralık ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 1-10-936 perşembe günü saat 14 de daimî encümünde bulunmalıdır. (1318)

İstanbul komutanlığı

Satılma Komisyonu ilânları

İstanbul Komutanlığı bir-

likleri için 1917 liralık

pilavlık pirinç vermeği ta-

ahhüt eden üstünci namı

hesabına 10000 kilo pilav-

lık pirinç 2-10-936 cuma

günü saat 16 da İstanbul

Komutanlığı Satılma ko-

misyonu tarafından pazar-

lıkla satın alınacaktır. Mu-

hammen tutarı 2500 lira-

dır. İlk teminatı 188 liradır.

Şartnamesi komisyonda gö-

İstanbul Harici Askeri Kıtaları İlanları

Garnizon hayvanatının ihtiyacına sarfedilmek üzere bir milyon kilo ot 6-10-936 Salı günü saat 15 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesi Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan isteklilere 212 kuruş mukabilinde verilir. Tutarı 42500 lira olup ilk teminatı 3178 lira 50 kuruştur. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerindeki vesikalarla ilk teminat makbuz ve teklif mektuplarını havi zarflarını kanuni şekilde tanzim ederek ihalenin yapılacağı belli gün ve saatte bir saat evveline kadar mezkûr komisyona vermeleri. "313," "1429,"

Garnizon hayvanatının ihtiyacına sarfedilmek üzere 814000 kilo saman 7-10-936 Çarşamba günü saat 11 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesi Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda görülebilir. Tutarı 16280 lira olup teminatı muvakkatesi 1221 liradır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarla ilk teminat makbuz ve teklif mektuplarını havi zarflarını kanuni şekilde tanzim ederek eksiltmenin yapılacağı saatte bir saat evveline kadar mezkûr komisyona vermeleri. "312," "1431,"

Müstahkem mevki kıtaatı için kapalı zarf usulüyle 550000 kilo un münakasaya konulmuştur. İhalesi 13/Birinci teğrin/936 Salı günü saat 15 te yapılacaktır. Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evveline kadar Erzurum Satınalma Komisyonu Reisliğine gönderilmesi tahmin bedeli 60500 liradır. İlk teminatı 4275 liradır. (334) (1599)

Kıtaat ihtiyacı olan 330 ton un kapalı zarf usulü ile 13-1. Teğrin-936 Pazartesi günü saat 15 de Eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 40900 Lira ilk teminatı 3217 buçuk liradır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve adı geçen günde de eksiltmeyi açma saati olan saat 15 den bir saat evveline kadar teklif mektuplarıyla Bahkeşirde Kolordu Satınalma Komisyonu Başkanlığına müracaatları. (333) (1598)

Eskişehir ve Kütahya Garnizonu için 475000 kilo un kapalı zarfla 14-10-936 saat 16 da Eskişehir Askeri Satınalma Komisyonunda alınacaktır. Tahmin bedeli 58187 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 4364 lira 6 kuruştur. Teminatlar vaktinden evvel Muhasebe veznelerine veya Malsandıklarına yatırılacak makbuzlar veya Banka mektupları kanuna uygun olan teklif mektuplarının ihale günü saat 15 e kadar Komisyon Başkanlığına verilmesi ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikaların Komisyona ibrazı şarttır. Şartname hergün Komisyonda görülebilir. "357," "1736,"

2500 Adet portatif çadır kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 16875 Lira olup ilk teminat parası 1255 lira 63 kuruştur. İhalesi 19-10-1936 Pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesini görmek ve almak isteyenler ya bizzat veya bir vekil vasıtasıyla M. M. V. Satınalma Komisyonundan alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle teminat ve teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Ankara'da M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (350) (1708)

Açık Eksiltme ile Bakteriyoloji eczası ve şişeler satın alınacaktır:

Hayvan Sağlığı Küçük Sıhhiye Memurları ve Nalbant Mektebi Direktörlüğünden:

Alınacak malın ismi:	Miktarı:	İlk teminatı Eksiltme Lira K. gün ve saati
Agar Agar	28 Kilo	800
Gliserin nötre 31° B.	525	
Jelatin	16	800
Kloru sodyum saf	7	200
Kloru potasyum	1	
Bila ma Klorur de calsiom	4	
Bi carbonad de suodyum	2	
Pepsin	1	400
Fosfor de sud	1	400
Silikat toprağı	20	
Amidon	20	
Amonyum sulfat	5	
Sporile beraber 50 litre-	10 adet	
lik damacana	60 "	
3.5 litrelik renkli şişe	60 "	
Jena camından yassı	500 "	
Roux şişesi	10 "	
7-10 litrelik üstüvani	100 metre	Çarşamba
bakır tencere	80 Kilo	30-9-936 15,5
Lastik boru		
Cam boru muhtelif		
10. C. C. lik lastik man-		
tarlı normal klas renkli		
şişe	40000 adet	
5. C. C. lik lastik man-		
tarlı normal klas renkli	35000 "	Çarşamba
şişe.		30-9-936 16.

Ziraat Vekâleti hesabına satın alınarak Ankara'da Etlik Merkez Laboratuvarındaki Vilâyetler deposuna teslim edilecek yukarıda yazılı 18 kalem bakteriyoloji eczası ile bazı edevat ve şişeler iki parti halinde ve ayrı şartnamelerle açık eksiltmeye konulmuştur. Alınacak malın miktar ve ilk teminat tutarıyla eksiltme gün ve saati yukarıda yazılıdır. Vericilerin belli gün ve saatte kanunda yazılı vesakilerinde bulunarak İstanbul'da Çağaloğlunda Cumhuriyet Matbaası karşısında Yüksek Mektepler Muhasebeciliği binasındaki satınalma komisyonuna gelmeleri ve tafsilâtlı şartnamelerin hergün Selimiye Mektepte görülebileceği ilân olunur. (1273)

İstanbul Erkek Öğretmen Okulu

Satınalma Komisyonundan:

Erzakın cinsi,	Tahmin fiyatı	Azami Mikdar	Tutarı	Teminatı	Teminat Tutarı	Eksiltme gün ve şekli
Ekmek	10 75	40000	4300 00	322 50		2-10-936 Cuma 10,30 Açık eks.
Daghiç eti	40 00	5000	2000 00	150 00		2-10-936 Cuma 11,00 Kapalı zarf
Karaman eti	38 00	6000	2280 00	171 00		
Kuzu eti	43 00	1000	430 00	32 25		
Sığır eti	32 00	3000	960 00	72 00		
			5670 00	425 25	425 25	
Tavuk eti	47 00	800	376 00	28 20		2-10-936 Cuma 10,45 Açık eks.
Hindi eti	42 00	1000	420 00	31 50		
			796 00	59 70	59 70	
Sadeya	83 00	3000	2490 00	186 75		2-10-936 Cuma 10,45 Kapalı zarf
Zeytinyağı	57 00	300	171 00	12 82		2-10-936 Cuma 11,30 Açık eks.
Sabun	33 00	1000	330 00	24 75		
Zeytin	25 00	800	200 00	15 00		
			701 00	52 57	52 57	
Un	16 00	2500	400 00	30 00		2-10-936 Cuma 11,45 Açık eks.
İrmikli makarna	23 00	1500	345 00	25 87		
Şehriye	23 00	200	46 00	3 45		
İrmik	16 00	400	64 00	4 80		
Pirinç unu	18 00	200	36 00	2 70		
Nişasta	17 00	250	42 50	3 19		
			933 50	70 01	70 01	
Bugday	8 00	100	8 00	0 60		2-10-936 Cuma 13,30 Açık eks.
Bulgur	11 50	400	46 00	3 45		
Kuru barbunya	10 00	800	80 00	6 00		
Çalı fasulye	12 50	1500	187 50	14 06		
Nohud	11 00	500	55 00	4 12		
Yeşil mercimek	13 00	800	104 00	7 80		
Kırmızı mercimek	13 00	400	52 00	3 90		
Kuru bezelye	8 00	300	24 00	1 80		
			556 50	41 74	41 74	
Prinç	24 00	2000	480 00	36 00		2-10-936 Cuma 14,00 Açık eks.
Potates	6 00	4000	240 00	18 00		2-10-936 Cuma 14,15 Açık eks.
Yumurta	1 50 Adet	30000	450 00	33 75		
Kuru soğan	4 00	3000	120 00	9 00		
			810 00	60 75	60 75	
Kaşar peyniri	52 00	400	208 00	15 60		2-10-936 Cuma 14,45 Açık eks.
Beyaz peynir	37 00	1500	555 00	41 62		
			763 00	57 22	57 22	
Toz şeker	26 00	2500	650 00	48 75		2-10-936 Cuma 14,45 Açık eks.
Kaymak	110 00	100	110 00	8 25		2-10-936 Cuma 15,00 Açık eks.
Süt	10 00	2500	250 00	18 75		
Kâse yoğurdu	5 00 Adet	1000	50 00	3 75		
			360 00	30 75	30 75	
Silivri yoğurdu	15 00	2500	375 00	28 12		2-10-936 Cuma 15,15 Açık eks.
Tere yağı	110 00	300	330 00	24 75		2-10-936 Cuma 15,30 Açık eks.
Kara ciğer	27 00 Adet	1000	270 00	20 25		2-10-936 Cuma 15,45 Açık eks.
İşkenbe	7 00	500	35 00	2 62		
Takım ciğer	42 00	300	126 00	9 45		
Paça	3 00 Adet	2000	60 00	4 50		
			491 00	36 82	36 82	
Siyah erik	28 00	300	84 00	6 30		2-10-936 Cuma 16,00 Açık eks.
Üryanı erik	45 00	200	90 00	6 75		
Çekirdeksiz üzüm	18 00	300	54 00	4 05		
Yaprak kayısı	55 00	150	82 50	6 19		
Çekirdekli kayısı	65 00	150	97 50	7 31		
Kuş üzümü	20 00	50	10 00	0 75		
Çam fıstığı	60 00	50	30 00	2 25		
Fındık içi	70 00	100	70 00	5 25		
Kuru incir	15 00	100	15 00	1 12		
Ceviz içi	35 00	100	35 00	2 62		
			568 00	42 60	42 60	
Tahan helva	35 00	250	87 50	6 56		2-10-936 Cuma 16,15 Açık eks.
Tahan	30 00	100	30 00	2 25		
Pekmez	15 00	100	15 00	1 12		
			132 50	9 94	9 94	
Gübre v. ... odunu	240 00 Çeki	150	360 00	27 00		2-10-936 Cuma 16,30 Açık eks.
Manga kömürü	3 00	2000	60 00	4 50		2-10-936 Cuma 16,45 Açık eks.
Kök kömürü	1950 00 Ton	220	4290 00	321 75		2-10-936 Cuma 17,00 Açık eks.
Yağ sebze 32 kalem			2287 00	171 52		2-10-936 Cuma 17,00 Açık eks.

- 1 — İstanbul Erkek Öğretmen Okulunun yukarıda mikdarı, muhammen bedelleriyle ilk teminat ve eksiltme gün ve saatleri hizalarında yazılı yiyecek ve yakacaklar eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında liseler muhasebeciliğinde toplanan Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin şartnamelerde yazılı kanuni vesikalardan başka ticaret odasının yeni yıl vesikası ve teminat mektuplarıyla beraber teklif mektuplarını ihale için tayin edilen saatlerden bir saat evvel makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına vermeleri, ilk teminatlarını belli gün ve saatden evvel veya bir gün evvel okul idaresinden alacakları yazı ile liseler muhasebeciliği veznesine yatırmaları.
- 3 — İsteklilerin şartnameleri Okul İdaresinden görüp okuyabilecekleri ilân olunur. (1278)

İstanbul Yenipostahane karşısında Erzurum han 2 inci katta İläna bürosu
Fatih Sulh Biriuci Hukuk Hâkimliğinden:

Karaağaç mezbahasında toptancı koyun tüccarı İrfan'a Avni ile Nebir tarafından aleyhimize açılan seksen üç lira küsur kurusun icrada inkârından dolayı yüzde 20 tazminatın masarifi muhakeme ve icra raiye ile ücreti vekâletin faizi nizamı ile beraber tahsiline hüküm verilmesi ile ilgili hakkınızda ikame edilen davanın icra kılınan muhakemesinde halihazır mahallî ikametiniz meşhul bulunduğundan bütün tebligatlar ilân ile yapıldığı

halde mahkemeye gelmediğinizden seksen üç liranın ve icrada inkârınızdan dolayı icra iflâs kanununun 67 inci maddesine istinaden yüzde 10 tazminat ve yüzde 5 faizi nizamının masarifi muhakeme ile birlikte tahsiline kabili temyiz, olmak üzere 3/6/936 tarihinde karar verilmiştir. Tarihi tebligden itibaren müddeti kanuniyesi zarfında temyiz etmez veya diğer kanuni haklarınızı kullanmadığınız takdirde hüküm kasbi katıyet etmiş addedilerek alıkmı kanuniye dairesinde muamele yapılacağı usulün 141 inci maddesine tevfi kanun tebliğ mahalline kaim olmak üzere ilân tebliğ olunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Tahmin edilen bedeli 9360 lira olan 12000 kilo Bronz tel 6 - Birinciteğrin - 936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 te kapalı zarf usulüyle alınacaktır.

Muvakkat teminatı 702 lira olup şartnamesi hergün komisyondan parasız verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla teklifi havi kapalı zarfı belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon Başkanlığına vermeleri. (1358)

Tahmin edilen bedeli (4800) lira olan (20000) kilo zeytin, 16-10-936 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de kapalı zarf usulü ile alınacaktır. Muvakkat teminatı (360) lira olup şartnamesi her gün komisyondan parasız verilir.

İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla teklifi havi kapalı zarfı belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon Başkanlığına vermeleri. (1696)

Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Şişli çocuk hastahanesi, de hademe iken 27-1-936 tarihinde ölen Heğbeliada sanatoryumunda ölen Kırmızı Abdülkerimin terekkesine mahkemesine baş vurmaları aksi takdirde haklarında kanunu medenin 561,569 uncu maddeleri hükümleri tatbik edileceği ilân olunur.

AÇIK SÖZ

Onu seven okuyan yayan tanıtının dir

HASAN Öksürük Pastilleri

Öksürük, Nezle, Boğaz ve Göğüs hastalıkları ile sesi kısılanlara şifaî tesirleri çoktur. 30 kr. Hasan ecza deposu

Cemizlik...

HAVAĞAZI şof-beni

Tafsilât: İstiklâl caddesi 101

İSTİKLÂL LİSESİ

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımları için kız ve erkek, yatılı ve yatısız talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacağından okula girmek isteyenlerin biran evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — İstiyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifiame gönderilir.

Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında, Telefon : 22534

Devredilecek ihtira berati

"Tayyare kanatlarına aid islahat, hakkındaki ihtira için bir ihtira berati talebi zımında 13 İlk teğrin 1928 tarih ve 28644 numara ile sunulmuş o'an müracaatı mevkii fiile koymak için işbu müracaat hakkının başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galata'da, Aslan han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

ANKARA

Mekteplilerine

Kitap ve defterlerini en iyi şartlarla Marif vekâleti karşısında AKBA kitap evinden tedarik edebilirsiniz. İzdihama mahal kalmamak üzere şimdiden kitaplarınızı alınız. Telefon 3377

Sultanahmed 1 inci Sulh Hukuk Hakimliğinden:

Emlak ve ticaret Türk anonim şirketinin Mahmutpaşada 53 numaralı dükkanın izaleyi şuyuu talebile açtığı davanın cari muhakemesi neticesinde: 18-9-936 tarihinde karar verilmiş olup Devrekte yenice nahiyesi hisar köyünde mukim olan Mehmet ağa veresinden Hasan ile hissedarlardan Mahmutpaşa 53 numarada mukim Ahmet oğlu Hayrinin ikametgâhları meçhul olduğu bileümle kanunî tebliğler ilânen yapılmış olmakla bu kerre sadır olan izaleyi şuyuu kararı da tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyiz etmeleri ve aksi takdirde hüküm iktisabı katiyet etmiş olacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Bahçe Rakısı
zekt sahiplerinin rakısıdır

SEK
DEMI-SEK
SİYAH

BAHÇE ŞARABI.
da zekt sahiplerinin
Şarabı olacaktır

Bomonti depolar
ile bilumum bak-
kaliye mağazaları
da satılır

Siseler:
1/2 LT., 1 LT., 1 1/2 LT.,
1 1/2 LT. ve 3 LT.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. cı Keşide 11 - Birinciteşrin - 936 dadır.

Büyük ikramiye 200,000 liradır

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

ÇANTALAR · ELDİVENLER
ve örümcek ağı inceliğinde

ÇORAPLAR

Satışında mütehasşis bütün Bayanların mağazası
İstiklâl caddesi Hacıpolu pasajı karşısında No. 283

BAYAN

En güç beğenenleri bile memnun eder. Mükemmel cins-Mutedil fiyat

Devredilecek ihtira berati

"Müstahzaratı gıdaie ve bunların imaline mahsus usul, hakkındaki ihtira için alınmış olan 19 Sontegrin 1932 tarih ve 1493 numaralı ihtira beratını mevkii fiile koymak üzere berat hukukunun bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galata'da Aslan Han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Mübalağalı sözler ve rakamlar hoş görünebilir, ancak

mukayese terazisini elden bırakmamalıdır.

KREM PERTEV

için buna lüzum yoktur. O şöhretine daima sadık kalmış ve iyi bir kremden beklenen fevaide daima müsp cevap vermiştir.

Devredilecek ihtira berati

"Meuhol kapaklar ve mümasili eşya ile bunlara aid islahat, hakkındaki ihtira için alınmış olan 26 İkteşrin 1929 tarih ve 1538 numaralı ihtira beratının mevkii fiile konulması için mezkûr berat hakkının bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galata'da Aslan Han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devredilecek ihtira berati

"Halis demir istihsaline dair usul, hakkındaki ihtira için alınan 11 İlk Kânun 1927 tarih ve 759 numaralı ihtira beratının mevkii fiile konulması için mezkûr berat lükmünün bu kere ahare devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galata'da Aslan han 5 nci kat 1-4 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

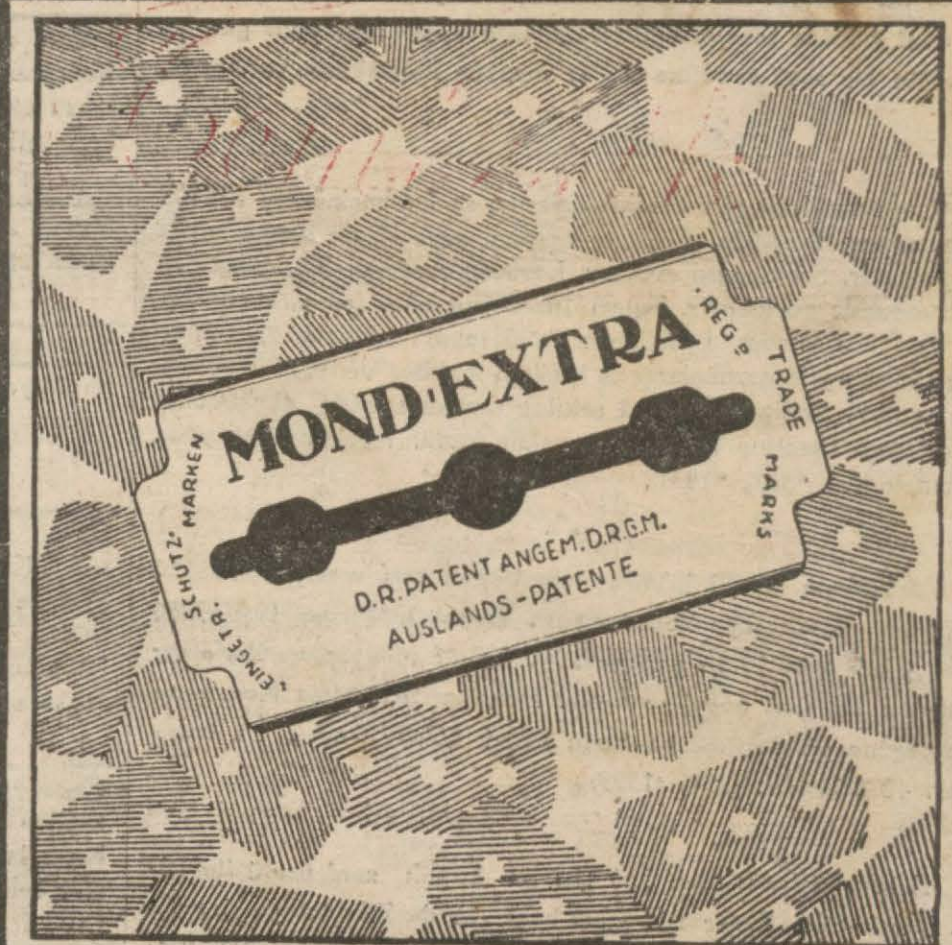
Sultanahmet Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Davacı İstanbul posta idaresi tarafından Bebekte sandalıcı ve balıkçı Recep nezdinde mukim sabık Galata postahanesi gişe memuru Hüseyin Mehmet aleyhine 36/1380 No. lu dosya ile açılan 187 lira 15 kuruş alacak davasının cari muhakemesinde müddealehyin ikametgâhının meçhul bulunması hasebile ilânen yapılan tebligata rağmen son celsesi muhakeme olan 8-7-936 tarihinde mahkemeye gelmemiş ve vekil dahi göndermemiş olduğundan meblağı müddeabih 187 lira 15 kuruşun mafaiz ve masarif ve ücreti vekâletle Hüseyin Mehmetten tahsiline gıyaban karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir hafta zarfında temyizi dava edilmediği takdirde hükmün kesbi katiyet edeceği ilânen tebliğ olunur.

Tasfiye halinde bulunan Mustafa Şamlı Mahdumu Müessesası Türk Anonim Şirketinden:

Mustafa Şamlı ve Mahdumu Müessesası Türk anonim Şirketinin fesih ve tasfiyesine 29-3-933 tarihinde umumî heyetçe karar verilmiş olduğundan Ticaret kanununun 445 inci maddesine tevfiқан şirket alacaklı olanların bir sene zarfında Ayazpaşada Mehmet bey apartmanında 1 No da mukim şirket tasfiye memuru Bay Hikmet'e müracaatla alacaklarını kayıd ve vaziyetlerini ispat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden yazı işleri müdürü: Etem İzzet BENİCE
Basıldığı yer Matbaai Ebüzziya

Birçok muhtelif marka tıraş bıçakları vardır. Fakat:

MOND-EXTRA

bir tanedir ve (ROTBART) mamulâtındandır. Her yerde satılır.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Şirketce Boğazda oturan sayın halkımıza 11 Haziran 936 tarihinden itibaren verilmiş olan % 33 e kadar tenzilli ve fotoğraflı kartların müddeti bu Teşrinievvelin 10 ncu günü akşamı hitam bulacaktır. Yeniden aynı şerait dahilinde verilecek olan bu kartlar muhterem yolcularımıza daha kolaylık olmak üzere 3 aylık olarak tertip edilmiştir. Arzu edenler 1 Teşrinievvel 936 tarihinden itibaren 10 ncu günü akşamına kadar Şirketin idarei merkeziyesinde kontrol müdüriyetinden alabileceklerdir.

PERTEV DİŞ MACUNU

Diş hastalıklarının en büyük düşmanıdır.

İstanbul Levazım Âmirliği

Satınalma Komisyonundan:

Birinciteşrin iptidasından tekrar yapılacak ilâna kadar komisyonumuzun ilânları Cumhuriyet ve Akşam gazetelerinde çıkacaktır. ilân olunur. «356» «1732»

Bayburt Askerî Satınalma

Komisyonu Başkanlığından:

Bayburttaki kıtaat ihtiyacı için yüz yetmiş beş bin kilo Fabrika unu satın alınacaktır. Tahmin bedeli on dokuz bin iki yüz elli liradır. Şartnameleri Bayburt Askerî Satınalma Komisyonundan bedelsiz alınır. Ek-siltme 12 Birinci Teğrin 1936 pazartesi günü saat 9 da Bayburt Mevki Kumandanlığı dairesindeki askerî satınalma komisyonunda olacaktır. Eksiltme kapalı zarf usulile olacaktır.

Muvakkat teminat bin dört yüz kırk üç lira yetmiş beş kuruştur. Teklif mektupları 12 Birinci Teğrin 1936 Pazartesi günü saat sekize kadar Satınalma Komisyonu Başkanlığına verilmiş olacaktır. (1353)